

Internationellt kärnsäkerhetssamarbete

Kommissionen fortsätter att vara en viktig global aktör, men saknar en övergripande strategi och en robust övervakning

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Innehållsförteckning

Punkt

01–11 | **Huvudbudskap**

01–06 | **Varför detta område är viktigt**

07–11 | **Vad vi konstaterade och rekommenderar**

12–57 | **Våra iakttagelser mer i detalj**

12–24 | **Internationellt kärnsäkerhetssamarbete är viktigt, men kommissionen saknar en övergripande och aktuell strategi**

13–14 | Internationellt kärnsäkerhetssamarbete är viktigt med tanke på de nukleära riskernas gränsöverskridande karaktär

15–24 | Kommissionen saknar en aktuell och övergripande vägledande strategi för sina insatser

25–33 | **Sammantaget baseras valet av åtgärder på väl definierade kärnsäkerhetsbehov, men det saknas en tydlig prioritering**

26–28 | Kommissionen har inrättat ett välgrundat urvalsförfarande baserat på specifika kärnsäkerhetsbehov

29–30 | Urvalet av åtgärder görs utan poängsättning och rangordning enligt på förhand fastställda kriterier, vilket minskar dess transparens

31–33 | Redan från början påverkades vissa åtgärder av brister kopplade till mognadsgraden eller av det faktum att behovet av EU-finansiering inte påvisats tillräckligt

34–49 | **EU-stödet bidrog till genomförandet av mångsidiga och ibland komplexa åtgärder, men drabbades ofta av förseningar och, i vissa fall, högre kostnader och hållbarhetsrisker**

35–37 | EU stödde genomförandet av en rad olika åtgärder, däribland stora och komplexa projekt

38–45 | Åtgärderna slutfördes ofta sent och i vissa fall överskreds budgeten

46–49 | I vissa fall är långsiktig hållbarhet fortfarande en stor utmaning

50–57 | Kommissionens övervakning är i flera avseenden otillräcklig

51–54 | Kommissionen förlitar sig på det övervakningsarbete som utförs av tredje part när det gäller lånet till Ukraina, utan en tydlig ram för roller och ansvarsområden

55–57 | I de flesta fall är övervakningen inriktad på output och inte på faktiska förbättringar av kärnsäkerheten

Bilagor

Bilaga I – Om revisionen

Bilaga II – Förteckning över utvalda kontrakt

Förkortningar

Ordförklaringar

Kommissionens och Europeiska utrikestjänstens svar

Tidslinje

Vi som arbetat med revisionen

Huvudbudskap

Varför detta område är viktigt

- 01** Energibehovet ökar över hela världen och kärntekniken tillgodoser en allt större andel av detta behov, med nya reaktorer som tas i drift i olika delar av världen. Kärnenergin främsta användningsområde är el- och värmeproduktion. Dessutom används kärnteknik inom medicin, jordbruk och rymdforskning. Den breda spridningen av kärnteknik och strålningens kraftfulla effekter vid funktionsfel gör säkerheten till en avgörande faktor.
- 02** Med kärnsäkerhet avses uppnåendet av korrekta driftsförhållanden, förebyggande av olyckor och begränsning av deras konsekvenser, vilket leder till att arbetstagare, allmänheten och miljön skyddas mot onödiga strålningsrisker. Det omfattar säkerheten vid kärntekniska anläggningar, vid hanteringen av radioaktivt avfall och vid transport av radioaktivt material.
- 03** Det primära kärnsäkerhetsansvaret ligger hos den organisation som ansvarar för anläggningar och verksamhet som ger upphov till strålningsrisker. Tillsynen över sådana organisationer är ett nationellt ansvar. Oron för kärnsäkerheten har dock tilltagit runt om i världen som ett resultat av olika olyckor, såsom de som inträffade i Tjernobyli 1986 och Fukushima 2011. Det radioaktiva nedfallet spred sig över landsgränserna med hjälp av vindar och havsströmmar, och olyckorna påverkade också den allmänna opinionen och myndigheterna och belastade det internationella samfundet med betydande saneringskostnader. Kärnsäkerhet kan betraktas som en global [kollektiv nytthet](#) eftersom syftet med kärnsäkerhet är att förebygga miljöfaror på internationell nivå.

- 04** EU har historiskt sett varit en aktiv främjare av det internationella kärnsäkerhetssamarbetet, både inom och utanför sina gränser. Genom bidrag från instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete och lån från Euratom har en rad olika åtgärder främjats, såsom utbildning, tillhandahållande av expertis samt leverans av säkerhetsrelaterad utrustning och infrastrukturarbeten och saneringsarbeten. Slutanvändarna av EU-stödet är vanligtvis tillsynsmyndigheter på området för kärnteknik i partnerländer och verksamhetsutövare vid kärntekniska anläggningar eller tidigare platser för uranrelaterad verksamhet. Även om beloppen var lägre än under tidigare perioder har bidrag på cirka 300 miljoner euro tilldelats dessa former av samarbete inom var och en av de fleråriga budgetramarna för 2014–2020 och 2021–2027, utöver ett lån på 300 miljoner euro som betalats ut till Ukraina mellan 2017 och 2021.
- 05** I denna revision undersökte vi huruvida kommissionen, tillsammans med Europeiska utrikestjänsten i förekommande fall, har bidragit till att förbättra kärnsäkerheten i länder utanför EU på ett ändamålsenligt sätt. Närmare bestämt bedömde vi utformningen av EU:s ram för internationellt kärnsäkerhetssamarbete, fördelningen av EU:s ekonomiska stöd under perioden 2014–2024, output och resultat från EU-finansierade åtgärder som vidtagits för att förbättra kärnsäkerheten i Armenien, Iran, Kirgizistan, Tadzjikistan, Ukraina och Uzbekistan samt kommissionens övervakning.
- 06** Vi har valt att granska detta område på grund av kärnsäkerhetens betydelse mot bakgrund av de farhågor som tidigare olyckor och, på senare tid, Rysslands anfallskrig mot Ukraina, har gett upphov till. Rapporten ger beslutsfattare och allmänheten en oberoende bedömning av hur ändamålsenligt EU:s internationella kärnsäkerhetssamarbete är. I rapporten identifieras vissa brister och det presenteras rekommendationer till förbättringar som kan bidra till den pågående lagstiftningsprocessen avseende ett nytt instrument för internationellt kärnsäkerhetssamarbete för perioden 2028–2034. Mer bakgrundsinformation och närmare uppgifter om revisionens omfattning och inriktning samt revisionsmetod finns i [bilaga I](#).

Vad vi konstaterade och rekommenderar

- 07** På det hela taget drar vi slutsatsen att kommissionen fortsätter att vara en viktig aktör i det internationella kärnsäkerhetssamarbetet och att kommissionen har bidragit till att genomföra en rad olika åtgärder, om än ofta senare och ibland till en högre kostnad än vad som ursprungligen planerats. Kommissionens ändamålsenlighet hämmas dock av avsaknaden av en övergripande och aktuell strategi samt av brister i övervakningen av de finansierade åtgärderna.
- 08** Kärnsäkerhetsriskernas gränsöverskridande karaktär styrker det internationella kärnsäkerhetssamarbetets tydliga relevans och under flera årtionden har EU bidragit stort till arbetet med att förbättra kärnsäkerheten runt om i världen. Kommissionen saknar dock för närvarande en övergripande vägledande strategi för genomförandet av sina åtgärder på detta område. De nuvarande programplaneringsdokumenten fokuserar på instrumentet för kärnsäkerhetssamarbete och omfattar inte någon sådan strategisk vägledning för andra verktyg som kommissionen har till sitt förfogande, såsom Euratomlånen. I dessa dokument fastställs inte heller på ett tydligt sätt de mål som kommissionen vill uppnå på det kärntekniska området, vilka har utvecklats avsevärt med tiden och omfattar flera andra intressenter som eftersträvar liknande samarbetsmål (punkterna [12–24](#)).

Rekommendation 1

Stärka kommissionens strategiska ram för internationellt kärnsäkerhetssamarbete

Kommissionen bör stärka sin strategiska ram för internationellt kärnsäkerhetssamarbete genom att utarbeta en aktuell och övergripande vägledande strategi för sina samarbetsåtgärder. I denna strategi bör man identifiera de områden där EU-åtgärder ger störst mervärde, samtidigt som man beaktar andra intressenters initiativ. Man bör också identifiera vilka mål kommissionen avser att uppnå (inklusive kvantifierbara centrala mål när så är möjligt), vilka verktyg den planerar att använda, vilka intressenter som bör vara delaktiga och hur de bör samordna sina insatser.

Måldatum för genomförande: slutet av 2028.

09 Vi konstaterade att kommissionens förfarande för att välja ut åtgärder för finansiering från sitt instrument för internationellt kärnsäkerhetssamarbete är väl underbyggt överlag, eftersom det utgår från väldefinierade kärnsäkerhetsbehov och relevant sakkunskap på det kärntekniska området. Vi noterade dock att de samarbetsförslag som mottas från partnerländerna varken poängsätts eller rangordnas enligt på förhand fastställda kriterier. Detta gör det svårare att jämföra förslagen på ett meningsfullt sätt och följaktligen att garantera att EU-finansiering tilldelas där den ger störst mervärde. När det gäller inkomstgenererande kärntekniska anläggningar noterade vi även att det inte hade gjorts någon bedömning av stödmottagarens självfinansieringskapacitet (punkterna [25–33](#)).

Rekommendation 2

Stärka förfarandet för att välja EU-finansierade åtgärder som främjar kärnsäkerhet

Kommissionen bör göra följande:

- a) Stärka urvalet av samarbetsförslag på grundval av på förhand fastställda relevanta kriterier, bland annat hur brådskande och omfattande den kärnsäkerhetsrisk som förslagen avser är, mervärdet av EU-åtgärder, den föreslagna åtgärdens mognadsgrad, de förväntade resultatens sannolika hållbarhet samt det geopolitiska sammanhang i vilket stödet ska tillhandahållas. Denna process bör dokumenteras på ett lämpligt sätt.
- b) Om åtgärderna avser inkomstgenererande kärntekniska anläggningar såsom kraftverk, bedöma stödmottagarens kapacitet att finansiera sina egna säkerhetsprogram och överväga om finansiering genom lån skulle vara ett lämpligt alternativ.

Måldatum för genomförande: slutet av 2027.

10 Under årens lopp har EU:s stöd bidragit till genomförandet av en mängd olika och ibland komplexa åtgärder. Dessa inkluderar betydande framsteg gällande saneringen av det tidigare kärnkraftverket i Tjernobyl i Ukraina och av flera tidigare platser för uranbrytning i Centralasien. Förseningar har dock varit ett återkommande inslag i de åtgärder som vi har granskat, tillsammans med högre kostnader än vad som planerats, särskilt vid storskaliga bygg- eller saneringsarbeten. Även om de högre kostnaderna delvis kan kopplas till komplexiteten hos vissa av dessa åtgärder och till det faktum att vissa av åtgärderna var de första i sitt slag, noterade vi också att ihållande finansieringsbrister och avsaknaden av prestationsincitament var bidragande faktorer. I vissa fall är dessa åtgärders långsiktiga hållbarhet hotad (punkterna [34–49](#)).

Rekommendation 3

Minska risken för förseningar och kostnadsöverskridanden i samband med åtgärder för internationellt kärnsäkerhetssamarbete

Kommissionen bör redan från början fastställa riskreducerande villkor för att minimera förseningar och kostnadsöverskridanden under genomförandet av åtgärderna. Framför allt bör kommissionen

- a) säkerställa att kostnaderna, inklusive eventuella förvaltningskostnader, beräknas i förväg (t.ex. genom genomförbarhetsstudier på grundval av den mest korrekta information som finns tillgänglig),
- b) när det gäller finansieringsmekanismer med flera givare, säkerställa att bland annat de beräknade kostnaderna och tillgången till tillräckliga utfästelser från andra givare beaktas innan beslut fattas om att finansiera åtgärden,
- c) säkerställa att kontraktsarrangemangen med genomförandepartner inom ramen för indirekt förvaltning inbegriper prestationsincentiv som främjar leverans av output i tid och inom budget.

Måldatum för genomförande: slutet av 2027.

11 I flera avseenden har kommissionen inte i tillräcklig utsträckning övervakat genomförandet av sina åtgärder. Detta gäller särskilt de 300 miljoner euro som lånats ut för att finansiera ett storskaligt säkerhetsuppgraderingsprogram som genomförts av verksamhetsutövaren vid kärnkraftverk i Ukraina. Kommissionen betalade ut lånet utan att ha erhållit några garantier för att medlen uteslutande skulle finansiera programrelaterade utgifter som låntagaren ådragit sig och betalat, och utan att formellt godkänna de olika programändringar som gjorts under årens lopp. När det gäller instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete noterade vi, trots att kommissionen noggrant övervakar genomförandet, brister i övervakningen av användningen av output som finansierats av EU samt faktiska förbättringar av kärnsäkerheten (punkterna [50–57](#)).

Rekommendation 4

Förbättra övervakningen av EU-finansierade kärnsäkerhetsåtgärder

Kommissionen bör förbättra sin övervakning av framtida EU-finansierade kärnsäkerhetsåtgärder

- a) genom att samla in information om den faktiska användningen av respektive output efter det att åtgärden slutförts och genom att vid behov komplettera sådan information med besök på plats,
- b) genom att, när det gäller Euratomlån, stärka övervakningsmekanismen i syfte att säkerställa att låntagaren uppfyller viktiga skyldigheter avseende sund ekonomisk förvaltning,
- c) genom att, när det gäller bidrag från instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete, förbättra de logiska ramarna genom att systematiskt inkludera utfallsindikatorer som är anpassade till åtgärds målen och som fångar upp åtgärdernas effekter på kärnsäkerheten.

Måldatum för genomförande: slutet av 2028.

Våra iakttagelser mer i detalj

Internationellt kärnsäkerhetssamarbete är viktigt, men kommissionen saknar en övergripande och aktuell strategi

- 12** I detta avsnitt undersöker vi om kommissionen har en övergripande vägledande ram för sina insatser inom internationellt kärnsäkerhetssamarbete.

Internationellt kärnsäkerhetssamarbete är viktigt med tanke på de nukleära riskernas gränsöverskridande karaktär

- 13** Det primära ansvaret för kärnsäkerheten ligger hos den person eller organisation som ansvarar för anläggningar och verksamheter som ger upphov till strålningsrisker. Tillsynen av kärnsäkerhet och strålsäkerhet är ett nationellt ansvar¹. Oron för kärnsäkerheten har dock tilltagit runt om i världen som ett resultat av olika olyckor, såsom de som inträffade i Tjernobyl 1986 och Fukushima 2011. Det radioaktiva nedfallet spred sig inte bara över landsgränserna – med hjälp av vindar och havsströmmar – utan olyckorna påverkade också den allmänna opinionen och myndigheterna. Särskilt i samband med olyckan i Tjernobyl belastades även det internationella samfundet med betydande saneringskostnader. Kärnsäkerhet är därför inte bara en nationell utan även en internationell angelägenhet, vilket visar hur viktigt det är med internationellt kärnsäkerhetssamarbete.

---

¹ Internationella atomenergiorganet, *Fundamental Safety Principles, Safety Fundamentals No SF-1*.

- 14** Detta är särskilt relevant för EU, eftersom det finns ett stort antal kärnkraftverk i drift inom dess gränser och i dess omedelbara närhet – framför allt i Belarus, Förenade kungariket, Ryssland, Schweiz och Ukraina (se [bilaga I](#)). Inom ramen för utvidgningspolitiken strävar EU dessutom efter att främja en anpassning av kandidatländernas lagar och andra författningar till [EU- och Euratomrätten \(regelverket\)](#) på kärnsäkerhetsområdet.

Kommissionen saknar en aktuell och övergripande vägledande strategi för sina insatser

- 15** EU:s åtgärder på kärnsäkerhetsområdet grundar sig på [Euratomfördraget](#). Inom ramen för fördraget åläggs Euratom bland annat att skapa de förutsättningar som behövs för en snabb organisation och tillväxt av kärnenergiindustrierna, fastställa enhetliga säkerhetsnormer samt upprätta förbindelser med andra länder och internationella organisationer i syfte att främja framsteg inom fredlig användning av kärnenergi. Detta ger kommissionen, som ansvarar för genomförandet av fördraget, ett brett handlingsutrymme på kärnenergiområdet, både inom och utanför EU.

Olika insatsverktyg med separat hantering

- 16** För att främja den internationella kärnsäkerheten har kommissionen använt två huvudsakliga finansieringsverktyg som förvaltas av två separata avdelningar.
- Bidrag som finansieras från EU:s budget till stöd för intressenter på kärnenergiområdet i länder utanför EU: Denna form av stöd, som har funnits sedan 1992, går för närvarande under benämningen [det europeiska instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete](#) och förvaltas av generaldirektoratet för internationella partnerskap (GD Internationella partnerskap). Det har beviljats ett anslag på 300 miljoner euro för perioden 2021–2027 (se även [bilaga I](#)).
  - Euratomlån för att finansiera säkerhets- och effektivitetsprojekt i kärnkraftverk: Detta verktyg inrättades ursprungligen 1977 till stöd för projekt inom Euratom och har varit tillgängligt för ett urval av länder utanför EU sedan 1994 (för närvarande Armenien, Ryssland och Ukraina, efter de olika etapperna av EU:s utvidgning). Detta verktyg används för närvarande inom ramen för ett lån på 300 miljoner euro till Ukraina, vilket förvaltas av generaldirektoratet för budget.

17 Målen för de två kommissionsverktygen, som är inriktade på att förbättra säkerheten i kärntekniska anläggningar, sammanfaller delvis. Men de skiljer sig också avsevärt åt, eftersom lån till verksamhetsutövare vid kraftverk också kan stödja kraftverkens effektivitet – och därmed deras produktivitet och konkurrenskraft. Detta är ett utfall som inte omfattas av instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete, och de olika versionerna av instrumentet begränsar uttryckligen stödet till verksamhetsutövare: för perioden 2014–2020 undantogs leverans av utrustning inom ramen för [förordningen](#); för perioden 2021–2027 begränsades stödet till verksamhetsutövare inom ramen för [förordningen](#) till undantagsfall, strikt kopplade till genomförandet av [stresstester](#) efter Fukushima och eventuella efterföljande rekommendationer. Med avseende på Armenien kunde vi konstatera att kommissionen inte hade någon övergripande och konsekvent strategi för användningen av de tillgängliga instrumenten (se [ruta 1](#)).

Ruta 1

Avsaknad av en övergripande och konsekvent strategi till stöd för ett kärnkraftverk

Det armeniska kärnkraftverket togs i drift 1976 och utvidgades 1980 till att omfatta en andra enhet. Båda stängdes 1989 efter en jordbävning året innan, som en säkerhetsåtgärd i händelse av att liknande seismiska händelser inträffar igen. På grund av bristen på alternativa energikällor togs enhet 2 åter i drift och startades om 1995. Reaktorn är nu ungefär 45 år gammal och står fortfarande för upp till 35 % av den el som årligen produceras i landet.

Sedan 1996 har EU gett kontinuerligt stöd till kraftverket, främst genom att tillhandahålla expertis och utrustning kopplad till säkerhetsuppgraderingar. Den gamla konstruktionen och åldrandet av den sovjetiska reaktorn ledde dock till att kommissionen redan 2008 drog slutsatsen att den inte kunde uppgraderas för att helt uppfylla internationella säkerhetsnormer, och att man skulle sträva efter att stänga och avveckla den så snart som möjligt, samtidigt som man erkände behovet av att fortsätta att finansiera de mest brådskande kortsiktiga förbättringsåtgärderna².

Vi noterar dock att det saknas en övergripande strategi för avvecklingen av kärnkraftverket. Trots slutsatsen att man skulle sträva efter att stänga reaktorn anslog kommissionen under perioden 2014–2024 mer än 15 miljoner euro till kraftverket eller tillsynsmyndigheten i samband med ytterligare säkerhetsuppgraderingar samt de upprepade förlängningarna av livslängden för enhet 2, som den senaste gången förlängdes till 2031. I praktiken stred detta mot kommissionens uttalade mål att stänga enheten, även om detta mål är beroende av Armeniens suveräna beslut. I vissa fall agerade kommissionen utanför de begränsningar som fastställs i den förordning om instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete som gällde vid den tidpunkten, till exempel genom den faktiska leveransen av utrustning till kraftverket. Detta gällde särskilt mobila dieselgeneratorer som formellt kontrakterades och ägdes av Armeniens tillsynsmyndighet för kärnteknik men som i själva verket särskilt utformats och installerats för att upprätthålla kraftverkets säkerhetssystem i händelse av vissa kärnsäkerhetsincidenter. Även om Armenien kan beviljas Euratomlån, vilket i sin tur gör det möjligt för nationella verksamhetsutövare vid kärnkraftverk att köpa in utrustning, har detta verktyg hittills inte använts för detta ändamål.

² Meddelande från kommissionen, *Kärnsäkerhet och fysiskt skydd – en utmaning på internationell nivå*, KOM(2008) 312 slutlig.

Bild 1: Armeniskt kärnkraftverk

Källa: Det armeniska kärnkraftverket.

Bild 2: EU-finansierad utrustning – mobila dieseldrivna reservgeneratorer för det armeniska kärnkraftverket

Källa: Det armeniska kärnkraftverket.

18 Ett tredje finansieringsverktyg som kommissionen har tillgång till är instrumentet för granskning, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen, ett instrument på 79,5 miljarder euro som förvaltas gemensamt av flera avdelningar inom kommissionen och som för perioden 2021–2027 slår samman flera instrument för yttre åtgärder som var åtskilda under tidigare budgetperioder. Hittills har det använts för att finansiera säkerhetsåtgärder främst inom ramen för det tematiska programmet för fred, stabilitet och konfliktförebyggande, medan dess tillämpningsområde omfattar viss kärnsäkerhetsverksamhet (som i viss utsträckning liknar verksamheten inom instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete, särskilt utbildning och kärnämneskontroll).

Samtidiga samarbetsinitiativ från viktiga internationella aktörer

19 Internationella atomenergiorganet (IAEA), som inrättades av FN 1957, har från och med 2025 180 medlemsstater (inbegripet alla de 27 EU-medlemsstaterna). Dess [stadgar](#) omfattar många verksamhetsområden som syftar till att stödja en säker och fredlig användning av kärnenergi. Detta omfattar utbyte av vetenskaplig och teknisk information, utbildning av forskare och experter, upprättande och administrering av kärnämneskontroller samt antagande av säkerhetsnormer och främjande av deras tillämpning på medlemsstaternas begäran. Dessa verksamhetsområden överensstämmer i stor utsträckning med, och går delvis längre än, de verksamhetsområden som omfattas av instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete. IAEA har också fått viktiga särskilda uppdrag, i synnerhet genom [fördraget om förhindrande av spridning av kärnvapen](#), som tillskriver organet granskningsansvar gällande kärnämneskontroll, samt genom flera säkerhetsrelaterade konventioner³, enligt vilka signatärstater utbyter säkerhetsinformation med varandra, kommissionen och IAEA.

---

³ Konventionen om kärnsäkerhet och konventionen om säkerheten vid hantering av använt kärnbränsle och om säkerheten vid hantering av radioaktivt avfall.

- 20** För att genomföra sin verksamhet har IAEA resurser som i stor utsträckning överstiger resurserna inom ramen för EU:s instrument för internationellt kärnsäkerhetssamarbete. Av en total [budget](#) på cirka 757 miljoner euro för 2025 har IAEA avsatt 43 miljoner euro till verksamhet som avser kärnsäkerhet och nukleärt fysiskt skydd (inom ramen för sin ordinarie budget) och cirka 128 miljoner euro till sitt [program för tekniskt samarbete](#). Detta program är IAEA:s främsta mekanism för överföring av kärnteknik till sina medlemsstater, vilket inbegriper stöd för att förbättra strålsäkerheten och kärnsäkerheten världen över. Inom ramen för mekanismen erbjuds på frivillig basis ett brett utbud av tjänster kopplade till sakkunnigbedömning och rådgivning till medlemsstaterna. EU:s instrument för internationellt kärnsäkerhetssamarbete bidrog till IAEA:s budget under perioden 2014–2024 med cirka 30 miljoner euro, eller cirka 7 % av de totala anslagen inom ramen för instrumentet under den perioden.
- 21** Utöver IAEA:s program för tekniskt samarbete finns det även andra initiativ med liknande mål som inom ramen för EU:s instrument för internationellt kärnsäkerhetssamarbete. Bland annat har flera av EU:s medlemsstater bilateralt, [Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling \(EBRD\)](#), [Förenta staterna](#), [Norge](#) och [Ryssland](#) också sponsrat kärnsäkerhetsinitiativ som har samband med eller eftersträvar samma mål som de åtgärder som finansieras genom instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete. I juni 2025 tillkännagav [Världsbanken](#) också sin avsikt att stödja en säker, trygg och ansvarsfull användning av kärnenergi i utvecklingsländer.

22 Det faktum att kommissionen förvaltar ett eget särskilt instrument gör att den kan vara oberoende och flexibel i valet av prioriteringar. De stora likheterna mellan de specifika målen för instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete och vissa andra intressenters initiativ innebär dock att kommissionen skulle ha dragit nytta av att göra en bedömning på strategisk nivå av de områden där EU:s insatser skulle få störst inverkan med hänsyn till dessa initiativ. Risken för överlappning med avseende på verksamheter med samma mål är en fråga som rådet har tagit upp sedan 2008⁴ och som uttryckligen anges i artikel 6 i [förordningen om instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete](#). Den tas också regelbundet upp av enskilda medlemsstater vid de årliga mötena inom ramen för kommittén för instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete och av kommissionen själv i sina åtgärdsdokument avseende instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete. Trots överlappande mål fann vi inga fall av dubbelfinansiering (dvs. att samma verksamhet finansierades två gånger) inom ramen för de granskade kontrakten. Regelbundna möten mellan kommissionen och IAEA, enligt det undertecknade samförståndsavtalet, och inrättandet av plattformar för givarsamarbete på nationell eller regional nivå (t.ex. Armenien, Centralasien och Ukraina) bidrog till att minska risken för dubbelfinansiering.

Brister i tidigare strategidokument

23 I [meddelandet *Kärnsäkerhet och fysiskt skydd – en utmaning på internationell nivå*](#) från 2008 samt i 2014 års strategi och i [2021 års fleråriga vägledande program](#), som alla antagits av kommissionen, finns inslag som ger ett mer långsiktigt perspektiv för kärnsäkerhetssamarbetet. De är dock delvis föråldrade eller endast inriktade på instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete och ger inte en helhetssyn på internationellt kärnsäkerhetssamarbete som omfattar alla instrument som kommissionen har tillgång till. När det gäller strategin från 2014 och programmet från 2021 noterar vi också att man, på grundval av en bedömning av säkerhetsbehovet, inte i tillräcklig utsträckning har identifierat de områden där EU:s insatser har störst potential att tillföra mervärde till andra pågående nationella eller internationella initiativ.

---

⁴ [Rådets slutsatser](#) om stöd till tredjeländer på området för kärnsäkerhet och nukleärt fysiskt skydd, december 2008.

24 Vi noterar därför avsaknaden av en aktuell och övergripande strategi för internationellt kärnsäkerhetssamarbete. En sådan strategisk ram, som är förankrad i mandatet enligt Euratomfördraget, skulle fungera som ytterligare hänvisning med avseende på mervärdet av EU:s åtgärder, vilka mål kommissionen avser att uppnå, vilka verktyg den planerar att använda, vilka intressenter som bör involveras och hur de bör samordnas. Avsaknaden av en sådan strategi, antingen fristående eller integrerad i en bredare strategi för kärntekniskt samarbete, kan få betydande konsekvenser med tanke på det föränderliga kärnsäkerhetslandskapet (se [bilaga I](#)), tillgången till olika insatsverktyg och de samtidiga samarbetsinitiativen från andra internationella aktörer, eftersom det leder till minskad tydlighet kring vad EU försöker uppnå och försvårar ett samordnat genomförande av alla tillgängliga instrument.

Sammantaget baseras valet av åtgärder på väl definierade kärnsäkerhetsbehov, men det saknas en tydlig prioritering

25 I detta avsnitt undersöker vi kommissionens förfarande för att välja ut åtgärder för finansiering från instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete, i syfte att avgöra om det var grundligt och ledde till att de mest relevanta åtgärdsförslagen valdes ut.

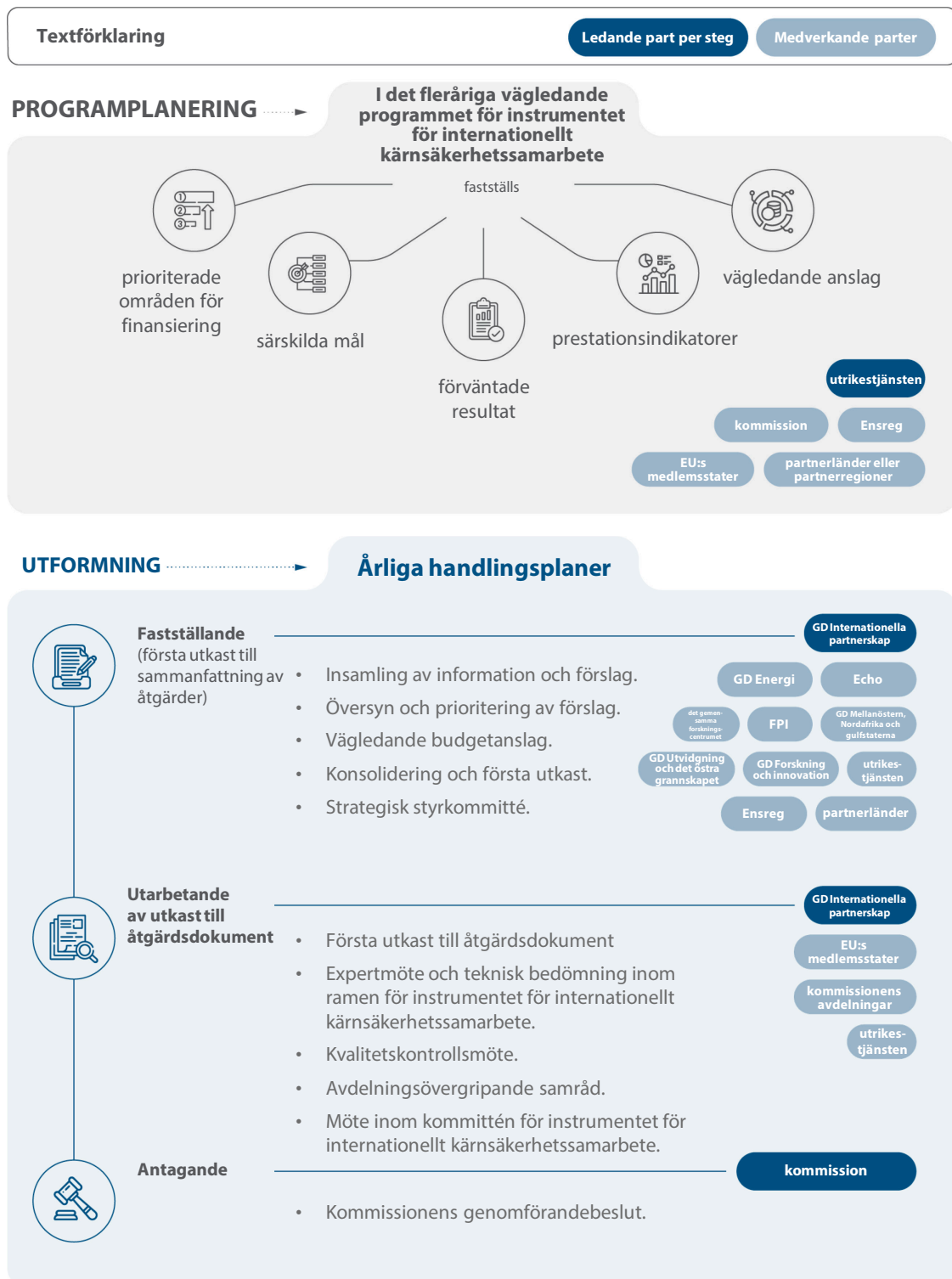
Kommissionen har inrättat ett välgrundat urvalsförfarande baserat på specifika kärnsäkerhetsbehov

26 När det gäller instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete beskrivs de åtgärder som ska finansieras i en årlig handlingsplan, som formellt antas genom ett särskilt genomförandebeslut från kommissionen⁵. Antagandet, liksom för andra instrument för internationellt samarbete som förvaltas av kommissionen, är kulmen på en process med flera steg ([figur 1](#)).

---

⁵ Artikel 7 i [rådets förordning \(Euratom\) 2021/948](#) om inrättande av ett europeiskt instrument för internationellt kärnsäkerhetssamarbete (2021 års förordning om instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete).

Figur 1 | Viktiga steg i antagandet av den årliga handlingsplanen

Källa: Revisionsrätten, på grundval av förordningarna om instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete och GD Internationella partnerskaps förfaranden.

- 27** I enlighet med de gällande förordningarna om instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete⁶ utarbetades fleråriga vägledande program av Europeiska utrikestjänsten (*utrikestjänsten*) i nära samarbete med kommissionen, som sedan antog dem formellt år 2014, 2017 och 2021. På grundval av dessa program, men också på grundval av kontinuerlig informationsinsamling från flera intressenter, utarbetade kommissionen handlingsplaner som varje år genomgick ett formellt förfarande för granskning och antagande.
- 28** I det övergripande förfarandet kombinerades förfrågningar från partnerländer med teknisk expertis som finns tillgänglig vid kommissionen (särskilt genom [det gemensamma forskningscentrumet](#) och generaldirektoratet för energi, utöver GD Internationella partnerskap), samt från externa källor (särskilt genom företrädare för enskilda EU-medlemsstater). Förfarandet förstärktes även genom geopolitiska bidrag från utrikestjänsten och samråd med andra avdelningar vid kommissionen. Kommissionens förfarande var väl underbyggt överlag för att välja ut relevanta åtgärder som utgick från specifika kärnsäkerhetsbehov i partnerländerna. Trots denna positiva bedömning fann vi ett antal brister, vilka beskrivs i punkterna [29–33](#).

Urvalet av åtgärder görs utan poängsättning och rangordning enligt på förhand fastställda kriterier, vilket minskar dess transparens

- 29** Även om förfarandet för urval av åtgärder var grundligt överlag, noterade vi bristande noggrannhet i de inledande skedena av förfarandet, fram till den initiala prioriteringen och det första utkastet till åtgärdsplanerna (se [figur 1](#)). Vi noterade särskilt att åtgärdsförslag inte formellt poängsattes eller rangordnades enligt på förhand fastställda kriterier för att säkerställa att EU-finansieringen styrdes till välutvecklade åtgärder med största möjliga mervärde. Även om de granskningar som genomfördes av GD Internationella partnerskap omfattade flera relevanta faktorer – till exempel angelägenhet, mognadsgrad eller komplementaritet – dokumenterades denna analys inte systematiskt på ett sätt som skulle ha möjliggjort en meningsfull och transparent jämförelse mellan olika åtgärdsförslag.

---

⁶ Artikel 12 i [rådets förordning \(Euratom\) nr 237/2014](#) om inrättande av ett instrument för kärnsäkerhetssamarbete (2014 års förordning om instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete), artikel 17 i [2021 års förordning om instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete](#) och artikel 9 i rådets beslut [2010/427/EU](#) om hur den europeiska avdelningen för yttre åtgärder ska organiseras och arbeta.

30 Internationellt kärnsäkerhetssamarbete är en del av en bredare insats för att upprätthålla och främja EU:s värderingar och intressen runt om i världen⁷, vilket innebär att flera geopolitiska överväganden också kan påverka behovet och utfallet av åtgärder som finansieras inom ramen för instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete. Avsaknaden av formell viktning av de olika urvalskriterierna gör dock kommissionens urvalsbeslut mer skönsmässiga och minskar deras transparens. I vissa fall – särskilt när det gäller Centralasien och Iran – tyder de bevis som vi samlade in på att de åtgärder inom ramen för instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete som vi granskade främst berodde på dessa geopolitiska överväganden, snarare än på en kärnsäkerhetsrisk som ansågs vara tillräckligt betydande för att motivera att de valdes ut framför konkurrerande förslag i det europeiska granskandet.

---

⁷ Skäl 1 i 2021 års förordning om instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete.

Redan från början påverkades vissa åtgärder av brister kopplade till mognadsgraden eller av det faktum att behovet av EU-finansiering inte påvisats tillräckligt

- 31** I några fall noterade vi att vissa av de åtgärder inom instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete som vi granskade valts ut och inletts trots att utmaningar och brister kopplade till mognadsgraden var kända redan från början.
- a) Åtgärderna för att förbättra kärnsäkerheten och kärnämneskontrollerna i Iran baserades på 2015 års [gemensamma övergripande handlingsplan](#) (JCPOA) som [godkännts](#) av FN:s säkerhetsråd. I och med Förenta staternas utträde ur JCPOA 2018 och den förvärrade situationen efter att Iran med början 2019 gradvis upphörde att efterleva sina åtaganden enligt JCPOA, påverkades de avgörande förutsättningarna för ett framgångsrikt slutförande av EU:s åtgärder inom ramen för instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete väsentligt. I detta avseende noterade vi flera varningar som utfärdats av IAEA om dess förmåga att ge garantier för att Irans kärntekniska program uteslutande är av fredlig karaktär⁸. I linje med rådets slutsatser från 2019 och 2022 fortsatte kommissionen att upprätthålla EU:s åtagande gentemot JCPOA. Den lanserade nya kontrakt inom ramen för instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete i december 2021 och november 2023 till ett sammanlagt värde av 11,6 miljoner euro. Det tog dock lång tid att slutföra dessa kontrakt (16 respektive 53 månader efter kommissionens finansieringsbeslut), och de påverkades också från början av allvarliga genomförandebegränsningar. Dessa begränsningar gällde resor för EU:s och Irans tjänstemän samt svårigheter att leverera utrustning på grund av de sanktioner som återinfördes efter Förenta staternas utträde. Detta ledde i praktiken till att genomförandet av åtgärderna fördröjdes betydligt.
- b) När det gäller sanering av tidigare platser för uranbrytning i Centralasien lämnade kommissionen ett inledande bidrag år 2015 på 16,45 miljoner euro. För detta bidrag fanns det inte några underliggande genomförbarhetsstudier (dessa blev tillgängliga först i ett senare skede) eller korrekta hänvisningar till den övergripande tidsramen och kostnaden för den saneringsverksamhet som kommissionen avsåg att stödja eller eventuella utfästelser från andra internationella givare än EU. Detta bidrog så småningom till förseningar i genomförandet.

---

⁸ IAEA:s förklaring om kärnämneskontroll för 2021 och 2022.

c) Inom ramen för sina åtgärder i Armenien använde sig kommissionen i stor utsträckning av "avgiftsbaserade kontrakt" och anställde experter som gjordes tillgängliga för slutanvändarna, i de flesta fall utan att i förväg fastställa den exakta output som förväntades. I stället definierades detta när åtgärderna började genomföras och blev sedan föremål för ändringar under hela genomförandet. I dessa fall kvarstod riskerna för utebliven leverans av förväntad output hos kommissionen, och två av de fyra kontrakten resulterade i ytterligare arbete i form av uppföljningskontrakt. Denna situation observerades också inom ramen för en överenskommelse om medverkan som gällde saneringsarbeten i Ukraina.

32 När det gäller stöd till det armeniska kärnkraftverket, en inkomstgenererande anläggning, omfattade inte kommissionens urvalsförfarande någon analys av stödmottagarens kapacitet att finansiera sina egna säkerhetsuppgraderingsprogram, vilket enligt internationella normer⁹ i första hand är ett ansvarsområde för verksamhetsutövaren vid en kärnteknisk anläggning.

33 När det gäller stödet till sanering och hantering av använt kärnbränsle från det tidigare kärnkraftverket i Tjernobyl i Ukraina, noterade vi att kommissionen, efter diskussioner på hög nivå med de berörda EU-medlemsstaterna, valde att lämna bidrag som översteg den historiska bördefördelning som tidigare tillämpats mellan länderna i G7-gruppen och EU samt de ursprungliga initiativtagarna och huvudsakliga givarna avseende denna verksamhet. Under 2015 och 2016 uppgick kommissionens bidrag till fonden för inkapsling av Tjernobylreaktorn till 70 miljoner euro (42 % av de sammanlagda bidragen). Bidragen skulle ha begränsats till 45,6 miljoner euro om andelen av EU:s bidrag hade förblivit densamma som i den tidigare utfästelsen (27,6 % under 2011). Vi noterade en liknande situation när det gäller 2017 års bidrag till kärnsäkerhetskontot, som bland annat finansierade torrlagringsanläggningen för använt kärnbränsle i Tjernobyl: kommissionens bidrag på 19,1 miljoner euro motsvarade 39 % av G7-gruppens och EU:s totala belopp och översteg med 5,4 miljoner euro vad som skulle ha varit EU:s historiska andel av bördan. Det totala europeiska bidraget (EU, Frankrike, Förenade kungariket, Italien och Tyskland) begränsades till 65 % av den totala insatsen, vilket i praktiken innebar att EU-budgeten delvis ersatte de historiska bidragen från de europeiska medlemmarna i G7-gruppen.

---

⁹ IAEA, *Fundamental Safety Principles, Safety Fundamentals No SF-1*.

EU-stödet bidrog till genomförandet av mångsidiga och ibland komplexa åtgärder, men drabbades ofta av förseningar och, i vissa fall, högre kostnader och hållbarhetsrisker

34 I detta avsnitt undersöker vi om de EU-finansierade åtgärderna för kärnsäkerhet har resulterat i avsedd output inom utsatt tid och inom budget. Vi undersöker också om den långsiktiga hållbarheten hos denna output togs i beaktande i de underliggande kontrakten och identifierade, i tillämpliga fall, specifika hållbarhetsrisker.

EU stödde genomförandet av en rad olika åtgärder, däribland stora och komplexa projekt

35 Under perioden 2014–2024 finansierade instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete 173 kontrakt som omfattade åtgärder i 20 partnerländer och sju multinationella regioner. Omfattningen av dessa åtgärder och deras karaktär varierade och inbegrep utbildning, tillhandahållande av expertis till intressenter vid utarbetande och granskning av specifika säkerhetsdokument samt leverans av säkerhetsrelaterad utrustning och infrastrukturarbeten och saneringsarbeten. Slutanvändarna av EU-stödet var vanligtvis tillsynsmyndigheter för kärnteknik i partnerländer och verksamhetsutövare vid kärntekniska anläggningar eller tidigare platser för uranrelaterad verksamhet. [Bilaga II](#) innehåller närmare uppgifter om de kontrakt som ingick i urvalet.

36 Av de 14 kontrakt som ingick i urvalet var fem helt avslutade vid tidpunkten för revisionen och inom ramen för två andra hade i stort sett den verksamhet som ursprungligen planerats slutförts. Vi kunde notera olika situationer när det gäller dessa sju kontrakt: inom ramen för fem kontrakt hade avsedd output levererats, inom ramen för ett kontrakt hade avsedd output nästan levererats till fullo och inom ramen för ett kontrakt hade inte den avsedda outputen levererats innan kontraktet löpte ut.

37 EU stödde genomförandet av flera storskaliga och komplexa åtgärder. I [ruta 2](#) presenteras de tre åtgärder som fick de största EU-bidragen under perioden 2014–2024, det vill säga omkring 137 miljoner euro eller 34 % av de totala EU-anslagen. Genomförandet ägde rum i samarbete med EBRD, som förvaltade särskilda fonder som sammanförde resurser från EU och andra givare. De två Tjernobyl-åtgärderna har slutförts, men för åtgärden avseende kontot för miljösanering pågick genomförandet vid tidpunkten för revisionen.

Ruta 2

Storskaliga åtgärder som finansieras genom instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete

Bild 3: Ny säker inneslutning i Tjernobyļ

Källa: Tjernobyļs kärnkraftverk.

Den bågformiga inneslutningsstrukturen täcker det som finns kvar av Tjernobyļs reaktor 4, som förstördes vid olyckan 1986. Syftet är att minska riskerna kopplade till att den befintliga "inkapslingen", som byggdes under farliga förhållanden strax efter olyckan, förfaller och eventuellt kollapsar. Som del av genomförandeplanen för inkapsling slutfördes den nya inneslutningen 2019 för att förhindra radioaktiv kontaminering av den yttre miljön och möjliggöra nedmontering av den gamla inkapslingen inuti. Det totala EU-bidraget under den period som granskades uppgick till 70,5 miljoner euro. Totalt kostade arbetena i samband med genomförandet av planen, inklusive stabiliseringen av den gamla inkapslingen, det nya inneslutningssystemet och därmed sammanhängande verksamhet, 2,2 miljarder euro (se [figur 3](#)). Detta finansierades genom fonden för inkapsling av Tjernobyļreaktorn, till vilken EU, den huvudsakliga bidragsgivaren, bidrog med cirka 432 miljoner euro (eller nära 20 % av den totala kostnaden).

Bild 4: Torrlagringsanläggning för använt kärnbränsle i Tjernobyl

Källa: State Scientific and Technical Center for Nuclear and Radiation Safety (SSTC NRS).

Anläggningen möjliggör lagring av använt kärnbränsle från driften av enheterna 1–3 i kärnkraftverket i Tjernobyl, varav den sista stängdes 2000. Torrlagringen av de 21 000 bränslepatroner som använts är utformad för att minska riskerna för vattenläckor och kylfel i samband med den våtlagringsanläggning som för närvarande används. Den nya anläggningen färdigställdes 2021 och har sedan dess gradvis tagit emot de använda bränslepatronerna, förpackade i cylindriska behållare. Det totala EU-bidraget under den period som granskades uppgick till 19,1 miljoner euro. Sedan projektet inleddes 1996 fram till slutet av 2024 har uppförandet av denna anläggning kostat totalt 486 miljoner euro (se [figur 3](#)).

Bild 5: Sanering av tidigare platser för uranbrytning i Centralasien

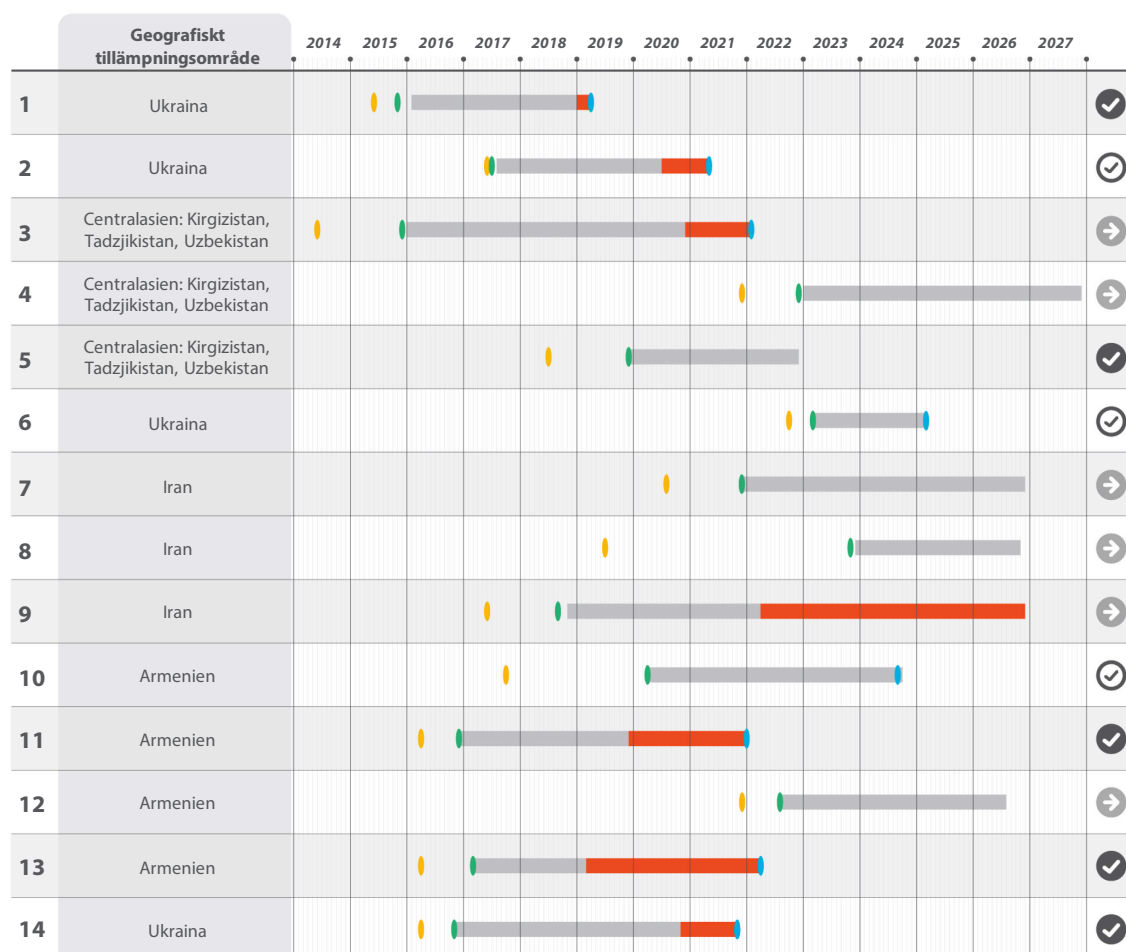
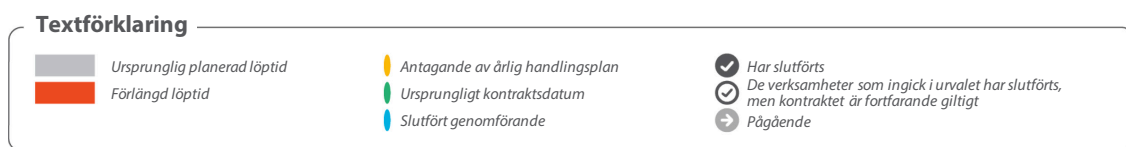
Källa: Revisionsrätten.

Det av EU samfinansierade kontot för miljösanering stöder riktad saneringsverksamhet vid sju prioriterade tidigare platser för uranrelaterad verksamhet i Kirgizistan, Tadzjikistan och Uzbekistan. På grundval av genomförbarhetsstudier och miljökonsekvensbedömningar omfattar saneringsarbetet täckande eller inhägnande av kontaminerade områden, stängning av gruvschakt (vertikala öppningar) och stollgångar (horisontella öppningar), flyttning eller stabilisering av gruvdammar för radioaktivt avfall och gråbergsupplag, förebyggande av erosion och rivning av osäkra kontaminerade strukturer. Genom att minska exponeringen för kontaminerad mark och kontaminerat vatten syftar kontot för miljösanering till att återställa säkra levnadsvillkor för människorna i den tätbefolkade Ferganadalens region. Det totala EU-bidraget uppgick till 47,2 miljoner euro. I oktober 2025 pågick saneringsarbetet fortfarande (se [figur 3](#)).

Åtgärderna slutfördes ofta sent och i vissa fall överskreds budgeten

- 38** Verksamheten inom ramen för åtgärderna i det granskade urvalet genomfördes ofta med förseningar. Endast inom två av de 14 kontrakt som finansierades genom instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete levererades avsedd output inom den tidsram som föreskrivs i de ursprungliga kontrakt som undertecknats av kommissionen (se [figur 2](#)). De allra flesta drabbades av förseningar, antingen avseende tidpunkten för det fullständiga slutförandet (sju fall) eller avseende uppnåendet av interna delmål inom kontrakt som fortfarande pågick vid tidpunkten för revisionen (fyra fall). Förseningarna varierade mellan 11 och 48 månader, och i fem fall krävdes en formell ändring av kontraktets löptid. I ett fall löpte kontraktet ut utan att huvudsaklig output levererats, främst på grund av att man inte lyckats sluta ramavtal med de deltagande länderna, samt på grund av effekterna av covid-19-pandemin (se även punkt [36](#)).

Figur 2 | Löptid för åtgärder som finansierats genom instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete i det granskade urvalet

Anmärkning: I tre fall (2, 6 och 10) har den verksamhet som vi valde ut för granskning slutförts, även om kontrakten fortfarande pågår ur ett administrativt perspektiv.

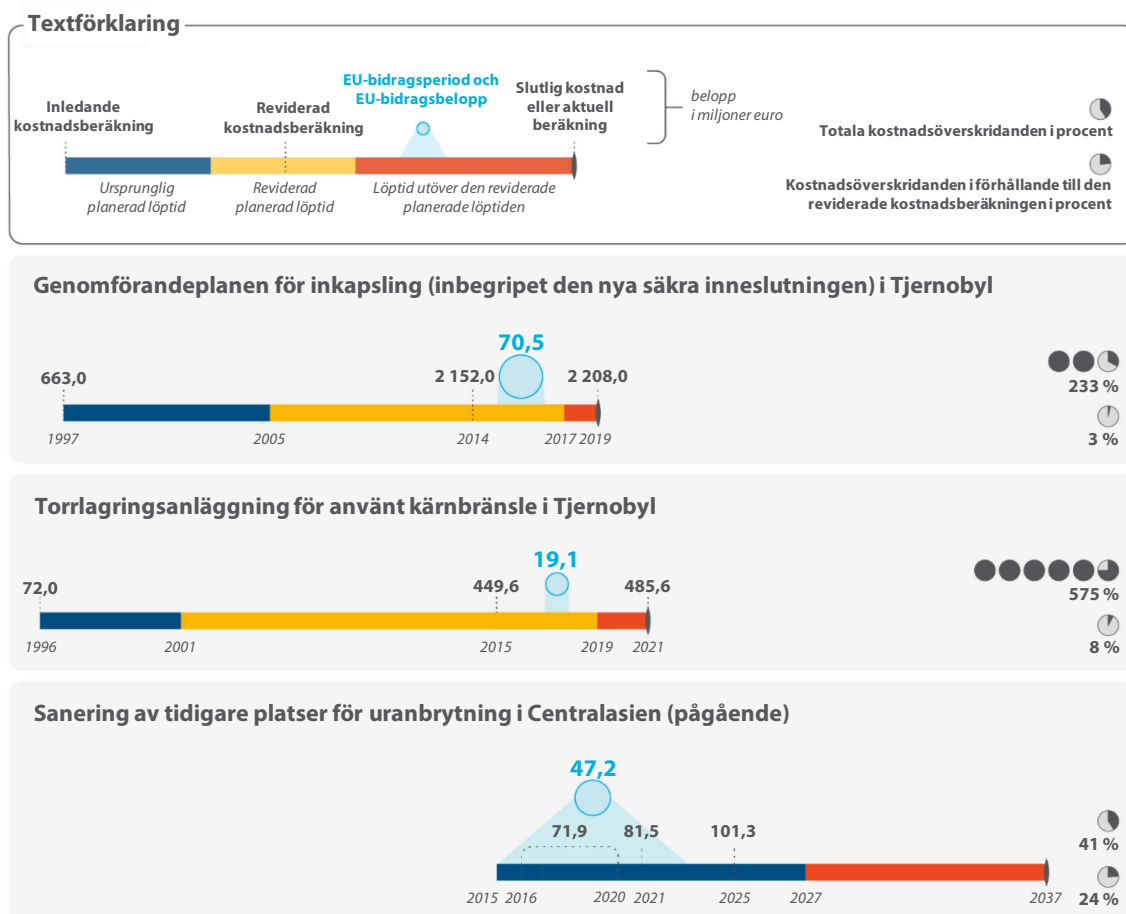
Källa: Revisionsrätten, på grundval av kontrakt och genomföranderapporter från kommissionen eller dess genomförandepartner per juni 2025.

39 I vissa fall förvårades denna situation av att de faktiska kostnaderna överskred de ursprungliga budgetarna, även om det granskade urvalet i detta avseende är mycket heterogent. Av de 14 granskade kontrakten hade den planerade verksamheten genomförts inom fem vid tidpunkten för vår revision. Inom ramen för två av dem levererades output inom ramen för den ursprungligen planerade budgeten, medan budgeten överskreds i de tre övriga.

Storskaliga åtgärder som finansieras genom instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete

40 De tre största åtgärderna inom ramen för instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete (se [ruta 2](#)) var långsiktiga, komplexa projekt som involverade många olika intressenter, vilket oundvikligen medförde unika utmaningar vid genomförandet. Exempelvis var den nya säkra inneslutningen vid kärnkraftverket i Tjernobyl den första konstruktionen av sitt slag och saneringen av tidigare platser för uranbrytning i Centralasien omfattar tre olika länder och sju olika platser. [Figur 3](#) visar att dessa åtgärder har påverkats eller fortfarande påverkas av förseningar och betydande överskridanden av de totala kostnaderna.

Figur 3 | Särskild analys av storskaliga åtgärder

Anmärkning: EU-bidraget avser bidrag från instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete som endast beviljats under perioden 2014–2024. Inledande beräkningar har hämtats från genomförbarhetsstudier, genomförandeplaner eller bidragsöverenskommelser, beroende på vad som är tillgängligt. Preliminära och slutliga beräkningar har hämtats från genomföranderapporter.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från kommissionen, EBRD och samordningsgruppen för tidigare platser för uranrelaterad verksamhet.

- 41** När det gäller infrastruktur som samfinansieras genom instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete i Tjernobyl (inbegripet den nya säkra inneslutningen och torrlagringsanläggningen för använt kärnbränsle) hade kostnadsberäkningarna ökat sedan dessa åtgärder inleddes, främst på grund av tekniska och rättsliga hinder, men även till följd av ekonomiska faktorer såsom inflations- och växelkursrisker som i slutändan täcktes av de medel som förvaltades av EBRD. Dessa öknings ledde slutligen till finansieringsunderskott och efterlysande av ytterligare bidrag från givare: EU ombads att skjuta till 70 miljoner euro från sin budget till stöd för den nya säkra inneslutningen och 19,1 miljoner euro för torrlagringsanläggningen för använt kärnbränsle. Dessa förseningar och kostnadsökningar fortsatte att påverka åtgärderna fram till slutet av deras genomförande. Entreprenören som ansvarade för den nya säkra inneslutningen erbjöds ekonomiska incitament för att uppnå delmål i tid, vilket bidrog till en minskning av förseningar och avtagande kostnadsökningar efter 2014. Inga sådana incitament erbjöds med avseende på torrlagringsanläggningen för använt kärnbränsle. Det slutliga utfallet påverkades dessutom av ytterligare covid-19-relaterade avbrott och är fortfarande avhängigt av ett pågående skiljedomsförfarande mellan stödmottagaren och dennes entreprenör.
- 42** Kontot för miljösanering, som lanserades 2015, påverkades redan från början av den sena tillgången till de nödvändiga genomförbarhetsstudierna, som utfärdades efter hand mellan 2016 och 2020. Denna situation förvärrades av ihållande finansieringsbrister (se [ruta 3](#)) och, i fallet med Uzbekistan, av mottagarorganisationens initiala brist på teknisk, administrativ och finansiell kapacitet.

Ruta 3

Ihållande finansieringsbrister påverkar kontot för miljösanering

Nästan tio år efter att kontot för miljösanering lanserats och mindre än tre år före den planerade stängningen i december 2027 hade endast fyra mindre platser sanerats helt. Enligt vår analys kommer saneringen av de återstående tre större platserna, som står för 86 % av den totala kostnaden, sannolikt inte att slutföras före 2032 (Kirgizistan) och 2037 (Tadzjikistan). När det gäller Tadzjikistan finns det en risk att saneringen inte kommer att genomföras, med tanke på de begränsade finansiella resurserna och de stora investeringar som krävs.

EU:s bidrag på 47,2 miljoner euro (eller 83 % av resurserna för kontot för miljösanering) samt bidrag på cirka 10 miljoner euro från andra internationella givare¹⁰ har hittills visat sig otillräckliga för att täcka alla de beräknade kostnaderna för kontot, vilket har lett till förseningar i igångsättandet av saneringsarbeten. Under en tioårsperiod (från 2015 till 2024) anordnade kommissionen, med stöd av EBRD, endast en givarkonferens år 2018.

Finansieringsbristerna avseende kontot ökade också på grund av att saneringen visade sig vara dyrare än vad som ursprungligen planerats. De inledande genomförbarhetsstudierna visade på en sammanlagd kostnad på cirka 72 miljoner euro för de sju platserna, men enligt de nuvarande beräkningarna uppgår denna kostnad till 101,3 miljoner euro (en ökning med 41 %). En viktig orsak till dessa öknings var en ändring av saneringslösningen för Mailuu-Suu-platsen i Kirgizistan, efter ytterligare studier till följd av jordbävningen i Turkiet 2023. Andra bidragande faktorer var bland annat att externa konsulter tog ut högre förvaltningskostnader än vad som förutsetts i genomförbarhetsstudierna samt inflationen.

Utöver bygg- och förvaltningskostnaderna måste även de administrativa kostnader som uppstår för genomförandepartnern täckas inom ramen för kontot. Dessa godkänns årligen av kontots givare. Den 30 augusti 2025 uppgick dessa till 4,4 miljoner euro, vilket bidrog till finansieringsbristerna.

- 43** Enligt budgetförordningen ska genomförandepartnernas ersättning vara prestationsbaserad¹¹. I de kontrakt under indirekt förvaltning som vi granskade noterade vi dock en brist på prestationsincitament i kontraktsarrangemangen mellan kommissionen och dess genomförandepartner.

¹⁰ Belgien, Förenta staterna, Litauen, Norge, Schweiz och Spanien.

¹¹ Artikel 155 i [förordning 2018/1046](#) eller artikel 158 i [förordning 2024/2509](#).

Euratomlån till Ukrainas storskaliga program för säkerhetsuppgradering

- 44** Genomförandet i Ukraina av ett storskaligt program för säkerhetsuppgradering av alla sina aktiva kärnkraftverk, vilket finansieras genom ett Euratomlån på 300 miljoner euro, visar på ett mönster av förseningar och kostnadsöverskridanden i likhet med andra storskaliga åtgärder som finansieras genom instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete. När kommissionen gjorde den första delbetalningen på 50 miljoner euro 2017 hade låntagaren redan begärt att förlänga programmets slutdatum från 2017 till 2020. I slutet av 2021, när Euratom godkände den slutliga utbetalningen, hade endast 81 % av åtgärderna slutförts fullt ut. Den 31 december 2024 hade genomförandegraden nått 84 %, men genomförandet av återstoden av programmet hade försenats ytterligare. Låntagaren förväntade sig inte att programmet skulle slutföras före 2030 och påpekade att det var omöjligt att fastställa ett beräknat slutdatum på grund av det pågående kriget. Totalt sett ökade kostnadsberäkningen för programmet från 1,4 miljarder euro till 1,6 miljarder euro (16 %). EU:s bidrag till programmet förblev begränsat till det ursprungliga lånet på 300 miljoner euro.
- 45** Förseningar uppstod nästan från början på grund av det långsamma inrättandet av projektledningsstrukturerna och andra förutsättningar som inte uppfylldes, vilket hindrade utbetalningen av medel från Euratom och EBRD. Detta förvärrades av låntagarnas begränsade egen finansiering och av Ukrainas strömförsörjningsbehov, vilket minskade varaktigheten av tekniska avbrott under vilka uppgraderingar kunde göras. Sedan 2022 har förseningarna förvärrats av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, vilket har fått stora konsekvenser för programmets genomförande. I synnerhet ledde ockupationen av kärnkraftverket i Zaporizjzja till att man tillfälligt avbröt planerade säkerhetsuppgraderingar och elproduktionen, och därav även förlorade motsvarande intäkter.

I vissa fall är långsiktig hållbarhet fortfarande en stor utmaning

- 46** Ukraina var den huvudsakliga stödmottagaren inom ramen för EU:s internationella kärnsäkerhetssamarbete under perioden 2014–2024 och mottog 170 miljoner euro i bidrag och 300 miljoner euro i lån. Rysslands ockupation av kärntekniska anläggningar och fortsatta anfällskrig har dock inneburit att den långsiktiga hållbarheten för dessa investeringar är i farozonen och förblir, där anläggningar är fysiskt åtkomliga, beroende av fortsatt stöd. Vi noterar särskilt följande:
- a) Mellan 2022 och 2024 anslogs det inom ramen för instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete över 15 miljoner euro främst inriktat på återställandet av utrustning och anläggningar som skadats eller plundrats av ryska styrkor. Detta stöd har delvis (7 miljoner euro) kanaliserats via [det internationella kontot för samarbete kring Tjernobyl](#). Detta är en annan fond med flera givare som förvaltas av EBRD. Fondens ursprungliga mål att bidra till avvecklingen av kärnkraftverket i Tjernobyl har anpassats för att även omfatta återställandet av kärnsäkerheten i undantagszonen.
  - b) I februari 2025 träffade en [drönare](#) taket på den nya säkra inneslutningen över enhet 4 i Tjernobyls kärnkraftverk, vilken utgör en av de storskaliga åtgärderna inom ramen för instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete. Detta ledde till skador på själva taket och orsakade en brand som förstörde en del av inneslutningens inre skikt. Efter 22 års projekterings- och byggnadsarbete och investeringar på 2,2 miljarder euro i genomförandeplanen för inkapsling (varav 432 miljoner euro från EU:s budget) är den nya inneslutningen inte längre ändamålsenlig och kräver omfattande reparationer, [vilket har bekräftats av IAEA](#). Kostnaden och finansieringskällorna för dessa reparationer bedöms fortfarande av de ukrainska myndigheterna, med stöd från kontot för samarbete.

Bild 6: Skadat tak på den nya säkra inneslutningen i Tjernobyl

Källa: Tjernobyls kärnkraftverk.

- c) Överföringen av använda bränslepatroner till den nybyggda torrlagringsanläggningen för använt kärnbränsle i Tjernobyl har försenats avsevärt på grund av kriget. Mot det initiala målet om att överföra 2 500 patroner per år har i genomsnitt färre än 630 patroner faktiskt överförts under perioden 2022–2024. Enligt uppgifter från stödmottagaren fanns det i juni 2025 nästan 17 000 patroner (80 % av det totala antalet) kvar i den gamla våtlagringsanläggningen.
- d) Hittills har låntagaren för Euratomlånet uppfyllt sina återbetalningsvillkor, som är begränsade till årlig ränta fram till 2027. Därför har ingen faktisk förlust registrerats i EU:s budget. Låntagarens finansiella situation har dock försämrats på grund av kriget och i synnerhet förlusten av kärnkraftverket i Zaporizjzja, som strax före krigsutbrottet genererade cirka 44 % av företagets el. Det framtida uppfyllandet av återbetalningsvillkoren för låneutbetalningarna i samband med det pågående kriget kan vara beroende av fortsatt stöd från det internationella samfundet.

- 47** I den strategiska översiktsplanen för sanering av tidigare platser för uranrelaterad verksamhet i Centralasien fastställs ett regionalt vattenövervakningssystem som en central del av saneringsstrategin. Tidsramen för den åtgärd som lanserats inom ramen för instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete och som syftade till att införa detta övervakningssystem löpte dock ut 2022 utan att något av dess centrala mål hade uppnåtts, och systemet installerades inte. Detta undergräver saneringsarbetets hållbarhet, eftersom tidiga varningar om gränsöverskridande kontaminering, samordning och datadelning mellan de tre berörda länderna förhindras. I Uzbekistans fall tilldelades dessutom ansvaret för den långsiktiga hållbarheten för de sanerade områdena först i november 2025 till en statlig myndighet, och de mekanismer som krävs för ett ändamålsenligt genomförande av detta ansvar var då fortfarande under utveckling. I Tadzjikistans fall (se [ruta 3](#)) har förseningen med att genomföra saneringsarbeten fortsatt, vilket leder till ökad risk för gränsöverskridande kontaminering.
- 48** I Armenien har det kontinuerliga EU-stödet till tillsynsmyndigheten för kärnteknik och till kärnkraftverket sedan 1990-talet ännu inte lett till självförsörjning på nationell nivå. Både tillsynsmyndigheten och verksamhetsutövaren fortsätter att brottas med ihållande personalbrist och kompetensluckor. De senare har minskat tack vare internationellt bistånd från EU, IAEA, Tyskland, Ryssland och Förenta staterna. I slutet av 2024 pågick fem olika åtgärder som finansieras genom instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete, till ett sammanlagt värde av cirka 12 miljoner euro. Sådant samarbete föreskrivs uttryckligen i bredare samarbetsdokument, såsom [det omfattande och fördjupade partnerskapsavtalet mellan EU och Armenien](#), som trädde i kraft 2021, och planen för motståndskraft och tillväxt från 2024. Kommissionen saknar dock en övergripande strategi för avvecklingen av det befintliga kärnkraftverket.
- 49** För vårt urval noterade vi generellt att överenskommelser avseende tillhandahållande av EU-stöd till kärnsäkerhetsåtgärder inom ramen för instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete inte innehåller hållbarhetsklausuler som kräver att slutanvändarna använder och upprätthåller EU-finansierad output (infrastruktur, utrustning eller utbildningsmaterial) under en minimiperiod. Däremot noterade vi att kommissionens varukontrakt som vi granskade ger incitament till hållbarhet genom att inkludera finansiering av en första uppsättning reservdelar och stöd till slutanvändare under installationen.

Kommissionens övervakning är i flera avseenden otillräcklig

- 50** I detta avsnitt undersöker vi om kommissionen hade inrättat ett robust övervakningssystem för att följa upp genomförandet av Euratomlånet och instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete, samt åtgärdernas faktiska inverkan på kärnsäkerheten.

Kommissionen förlitar sig på det övervakningsarbete som utförs av tredje part när det gäller lånet till Ukraina, utan en tydlig ram för roller och ansvarsområden

- 51** I juni 2013 godkände kommissionen ett Euratomlån på upp till 300 miljoner euro för att stödja ett storskaligt program för säkerhetsuppgärdering av kärnkraftverk i Ukraina som ska genomföras av Energoatom, ett företag som ägs av den ukrainska staten och som är verksamhetsutövare vid kärnkraftverken. Detta lån, som backas upp av en garanti utfärdad av den ukrainska staten, följde på EBRD:s godkännande av ett liknande lån i mars 2013, vilket uppgick till samma belopp och hade samma ändamål. Vid genomförandet av sitt beslut undertecknade kommissionen i augusti 2013 ett lånefacilitetsavtal med Energoatom (låntagare) och betalade ut hela beloppet på 300 miljoner euro i fyra utbetalningar mellan 2017 och 2021. Kommissionen godkände sådana utbetalningar på grundval av i) begäranden från låntagaren i vilka det bekräftades att alla tillämpliga lånevillkor hade uppfyllts och ii) intyg utfärdade av en övervakningskonsult som anlätades och förvaltades av EBRD på båda långivarnas vägnar.

- 52** Vi kunde dock konstatera att kommissionens övervakning av lånets genomförande har varit otillräcklig i flera avseenden. Låntagaren ändrade den ursprungliga genomförandeplanen för säkerhetsuppgradering flera gånger, och även om dessa ändringar meddelades båda långivarna fick låntagaren aldrig något formellt godkännande från kommissionen, trots ett uttryckligt krav på detta i lånefacilitetsavtalet. I stället uppgav kommissionen att man förlitade sig på EBRD:s åtgärder avseende det egna lånet (se punkt **54**). Dessutom fick två av de fyra begäranden om uppskov med det övergripande slutdatumet (se även punkterna **44–45**) som utfärdades efter 2022 inte heller något formellt godkännande från kommissionen. Övervakningskonsulten rapporterade upprepade överträdelser av vissa bestämmelser i låneavtalet, såsom låntagarens underlåtenhet att fullt ut efterleva försäkringsrelaterade krav, att visa att dess elintäkter täcker dess kostnader, inklusive kostnader relaterade till kärnsäkerhet, samt att bidra till avvecklingsfonden under perioden 2020–2024. I låneavtalet beskrivs sådana situationer som möjliga fall av betalningsinställelse för Euratomlånet, vilket gör det möjligt för kommissionen att begära att lånet annulleras, om det ännu inte har utbetalats, eller att återbetalningen påskyndas. Kommissionen lade dock inte fram några bevis för att den hade bedömt om dessa överträdelser motiverade sådana åtgärder eller att den hade försökt hitta en lösning till dem.
- 53** Dessutom godkände kommissionen var och en av låneutbetalningarna under perioden 2017–2021 utan någon bekräftelse på att dessa utbetalningar avsåg kostnader som låntagaren redan ådragit sig och betalat. Detta minskar säkerheten för att EU-finansieringen uteslutande användes för att stödja programmet för säkerhetsuppgradering. Enligt rapporteringen från konsulten hade låntagaren i slutet av 2021 endast använt 235 miljoner euro i projektet av de totalt 300 miljoner euro som låntagaren vid den tidpunkten hade mottagit från Euratom. Trots låntagarens gradvisa ytterligare projektrelaterade utgifter under de efterföljande åren hade fortfarande 10 miljoner euro inte utnyttjats i juni 2025.
- 54** Denna situation förvärrades ytterligare av det faktum att kommissionen inte upprättade någon formell förbindelse med tredje parter som spelade en viktig roll i Euratomlånet, särskilt med EBRD, som kommissionen i slutändan förlitade sig på när det gällde övervakningen. Detta inbegriper förbindelsen med övervakningskonsulten, där EBRD – och inte kommissionen – är avtalsmotpart. Kommissionen erhöll en kopia av det ursprungliga övervakningskontraktet, som löpte ut 2018. Även om kommissionen fortsatte att få kvartalsvisa övervakningsrapporter och intyg till stöd för sina beslut om att godkänna låneutbetalningarna, har den sedan dess inte haft någon kännedom om omfattningen av och villkoren för de tjänster som fortsatte att tillhandahållas efter 2018.

I de flesta fall är övervakningen inriktad på output och inte på faktiska förbättringar av kärnsäkerheten

55 Bidragsöverenskommelser inom ramen för instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete innehåller vanligtvis en ”logisk rammatrix” som en del av kommissionens övervakningsram. På grundval av denna matrix kommer kommissionen och dess motpart överens om förväntningarna på den finansierade åtgärden när det gäller dess mål, specifika output och övergripande inverkan. Matrisen innehåller indikatorer med utgångsvärden och mål samt en tidsplan för deras uppnående. Detta är en god praxis som gör det möjligt för kommissionen att övervaka genomförandet av åtgärderna och eventuellt utvärdera och sammanställa utfallen. Dessutom förstärker andra faktorer kommissionens övervakning av åtgärdens genomförande, enligt följande:

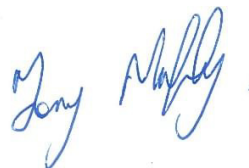
- a) Utnyttjandet av expertis från det gemensamma forskningscentrumet för att bistå GD Internationella partnerskap i den tekniska uppföljningen av pågående åtgärder och utvärderingen av resultaten.
- b) Genomförandet av resultatriktad övervakning inom ramen för utvalda åtgärder, där kommissionen anlitar externa uppdragstagare för att granska pågående insatser, vilket inbegriper besök på plats.

56 Vid granskningen av det praktiska genomförandet av dessa övervakningsförfaranden noterade vi dock att den logiska matrisen användes i nio av de 14 kontrakt som vi valde ut. I sju av dessa nio fall fokuserade matrisen på output (genomförandet av den planerade verksamheten) och inte på utfall (effekterna av denna verksamhet). Vi noterade dessutom att det inte fanns några kontraktensliga krav på att faktiskt använda den output som finansierats (punkt 49). Dessa faktorer minskar ramens ändamålsenlighet när det gäller att bidra till att fastställa om och i vilken utsträckning åtgärden faktiskt bidrog till en högre kärnsäkerhetsnivå i en viss anläggning eller ett visst land. I de rapporter om resultatriktad övervakning som vi granskade bekräftar kommissionens uppdragstagare denna bedömning. Samtidigt kan det sägas att dessa uppdragstagare i viss mån kompenserar för detta bristande fokus på utfall genom att tillhandahålla en djupare analys av de uppnådda resultaten inom ramen för de konkreta åtgärder som granskats. Resultatriktad övervakning används dock inte systematiskt inom ramen för alla åtgärder som finansieras genom instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete. I vårt urval omfattades endast fem av 14 kontrakt av en sådan granskning. Kommissionen saknar därför ett system för att på ett heltäckande sätt kunna övervaka utfallet av sitt stöd på åtgärdsnivå, anläggningsnivå, nationell nivå eller regional nivå och använda denna information för att stärka sitt beslutsfattande vid utformningen av framtida åtgärder och vid bedömningen av hur brådskande de är.

57 Trots avsaknaden av en sådan omfattande utvärdering kunde vi på grundval av genomföranderapporterna ändå konstatera att konkreta resultat uppnåtts i fråga om kärnsäkerhet inom ramen för de slutförda åtgärder som finansierats genom instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete och som ingick i urvalet. Resultaten är av varierande karaktär, men inbegriper en minskning av radioaktiviteten i Tjernobyl och vid tidigare platser för uranrelaterad verksamhet i Centralasien där arbetena slutförts. I Armenien inbegriper de också genomförandet av rekommendationer om stresstester och minskningen av risken för radioaktiva miljöutsläpp i händelse av kärntekniska olyckor, tillsammans med förlängningen av kraftverkets drifttillstånd till 2031.

Denna rapport antogs av revisionsrättens avdelning III, med ledamoten Bettina Jakobsen som ordförande, vid dess sammanträde i Luxemburg den 27 januari 2026.

För revisionsrätten

Tony Murphy
Ordförande

Bilagor

Bilaga I – Om revisionen

Kärnsäkerhet

- 01** Kärnsäkerhet definieras av IAEA¹ och EU² som uppnåendet av korrekta driftsförhållanden, förebyggande av olyckor och begränsning av deras konsekvenser, vilket leder till att arbetstagare, allmänheten och miljön skyddas mot otillbörliga strålningsrisker. Det grundläggande säkerhetsmålet är att skydda människor från de skadliga effekterna av joniserande strålning. Säkerheten omfattar kärntekniska anläggningar, radioaktivt avfall och transport av radioaktivt material³. Kärnsäkerhet är sammanlänkat med nukleärt fysiskt skydd, men de båda begreppen skiljer sig åt då det senare avser förebyggande, upptäckt och bekämpning av brottsliga eller avsiktliga otillåtna handlingar som involverar kärnämnen eller radioaktivt material eller tillhörande faciliteter eller tillhörande verksamheter.

---

¹ *IAEA Nuclear Safety and Security Glossary*, s. 139–140.

² Artikel 3.2 i rådets direktiv 2009/71/Euratom om upprättande av ett gemenskapsramverk för kärnsäkerhet vid kärntekniska anläggningar.

³ *IAEA Nuclear Safety and Security Glossary*, 2022.

- 02** Kärnteknik används inom en rad olika sektorer, bland annat jordbrukssektorn, läkemedelssektorn och rymdutforskningssektorn. Den primära tillämpningen av kärnteknik är dock produktion av elektricitet och värme. År 2024 svarade kärnkraften för cirka 4,8 % av den globala energiefterfrågan, som uppgick till nästan 650 exajoule det året, efter att ha ökat stadigt under det senaste decenniet⁴. I juli 2025 kom cirka 376 gigawatt el (GWe) av den totala installerade nettokapaciteten från 416 kärnkraftsreaktorer i 31 länder. Samtidigt fanns det hundra kärnkraftsreaktorer i drift i 12 av EU:s 27 medlemsstater⁵, med en installerad nettokapacitet på totalt cirka 98 GWe⁶. Enligt Eurostat kom ungefär en femtedel (23 %) av den el som producerades i EU år 2023 från kärnkraftverk, vilket är mer än dubbelt så mycket jämfört med motsvarande siffra på global nivå (9 %)⁷. I december 2023 undertecknade 25 av de deltagande länderna i FN:s 28:e partskonferens (COP) – varav 12 var EU-medlemsstater – [en förklaring](#) med målet att tredubbla kärnenergikapaciteten fram till 2050. [Ytterligare sex länder](#) anslöt sig till detta åtagande under COP29 år 2024, vilket innebär att det totala antalet länder som undertecknat förklaringen nu uppgår till 31.
- 03** Med tanke på det begränsade antalet nybyggda kärnreaktorer under de senaste åren, särskilt i Europa och Nordamerika, har den genomsnittliga åldern på reaktorer runt om i världen ökat över tid. Sammanlagt 278 reaktorer, vilket motsvarar två tredjedelar av världens alla kärnkraftverk i drift, anslöts till elnätet för minst 31 år sedan. Av dessa har 160 varit anslutna i minst 40 år – varav de flesta är belägna i Frankrike, Förenta staterna och Ryssland (se [figur 1](#)).

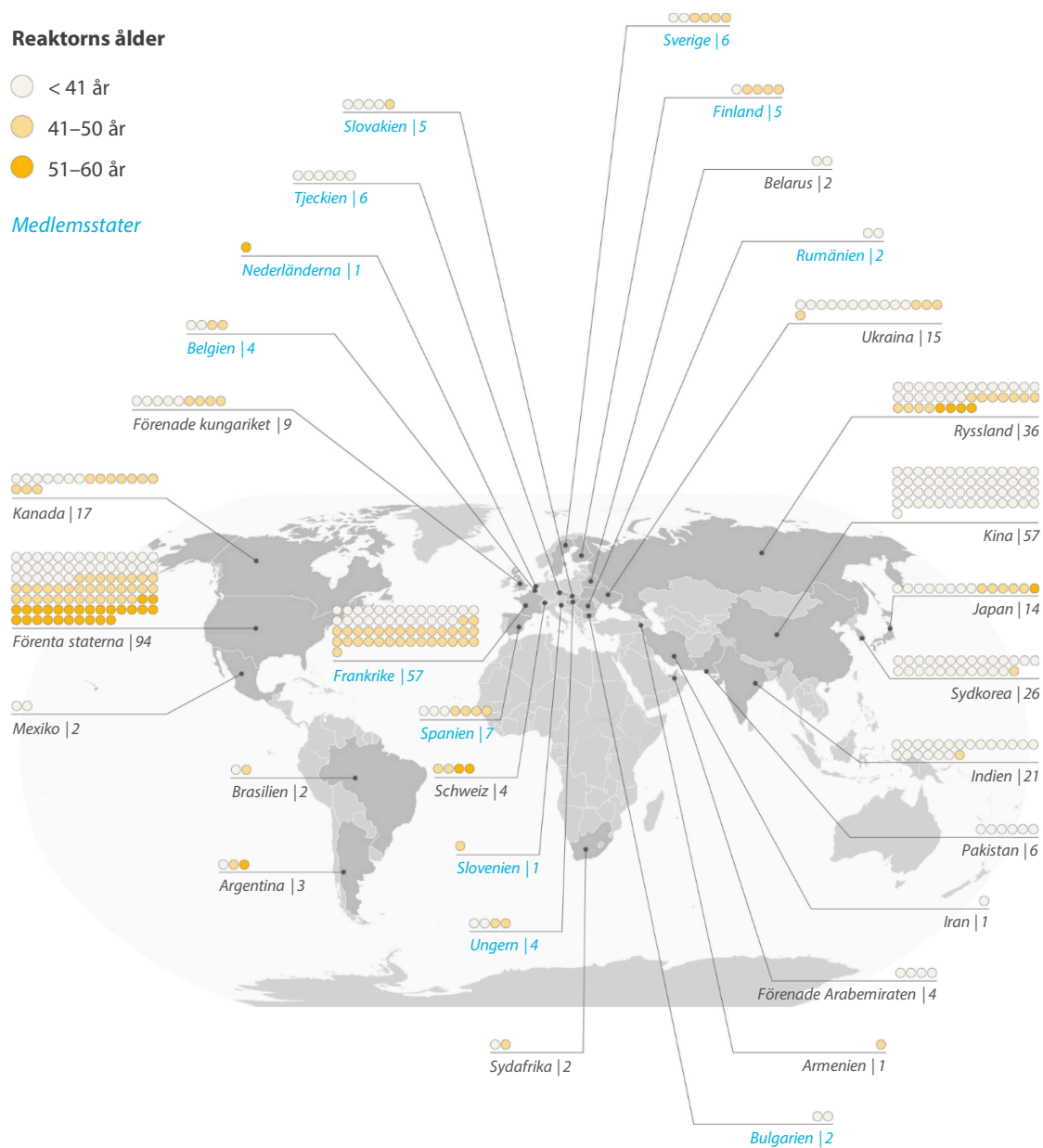
⁴ Internationella energioorganet, [Global Energy Review 2025](#).

⁵ Belgien, Bulgarien, Finland, Frankrike, Nederländerna, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Sverige, Tjeckien och Ungern.

⁶ IAEA:s PRIS-databas (PRIS, Power Reactor Information System), hämtad i juli 2025.

⁷ Internationella energioorganet, [Global Energy Review 2025](#).

Figur 1 | Antalet reaktorer i drift på global nivå samt deras ålder

Källa: Revisionsrätten, på grundval av IAEA:s referensdataserie *Nuclear Power Reactors in the World* (december 2023) och IAEA:s PRIS-databas (juli 2025).

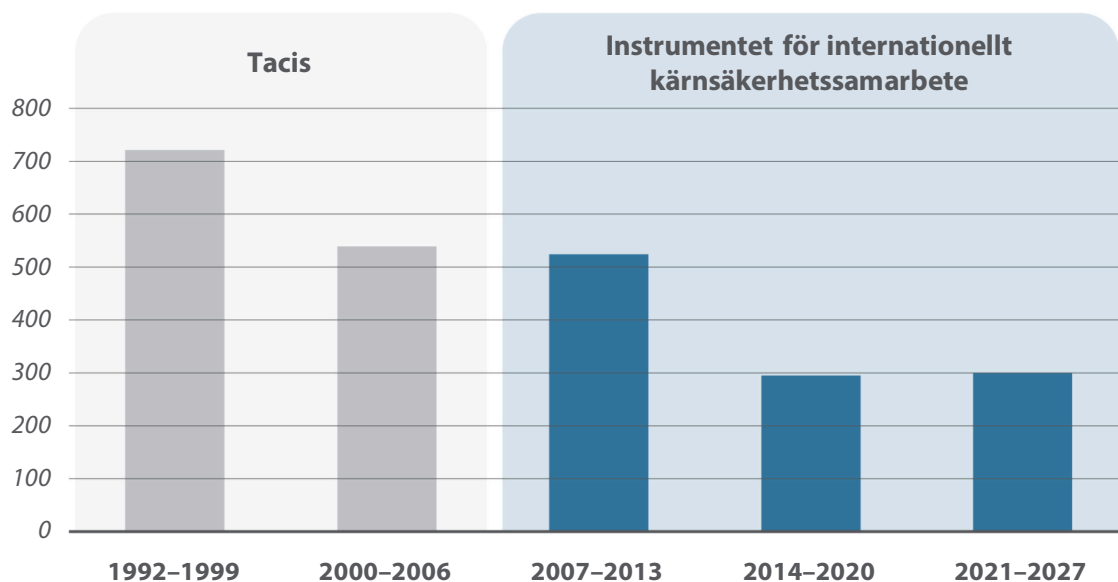
EU:s instrument för internationellt kärnsäkerhetssamarbete

- 04** EU:s åtgärder på området för kärnsäkerhet, inklusive internationellt samarbete, grundar sig på [Euratomfördraget](#). Fördraget undertecknades ursprungligen 1957 mellan Belgien, Frankrike, Italien, Luxemburg, Nederländerna och Tyskland, men sedan dess har alla andra EU-medlemsstater anslutit sig och bildar nu Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom). Euratom har samma verkställande organ och medlemsstater som EU, och dessutom finansieras majoriteten av de åtgärder som grundar sig på Euratomfördraget genom EU:s budget. I denna rapport använder vi därför de två termerna "EU" och "Euratom" omväxlande.

Ett föränderligt kärnsäkerhetslandskap

- 05** Kärnsäkerhetslandskapet har förändrats sedan EU:s samarbete på detta område inleddes. Olyckan i Tjernobyl 1986 och Sovjetunionens kollaps 1991 gav upphov till farhågor om säkerheten vid de kärntekniska anläggningar som var i drift i de nya oberoende staterna. Denna situation ledde till inledandet av gemenskapsprogrammet för stöd till de nya oberoende staterna och Mongoliet (Tacis) med ett EU-finansierat anslag på 1 260 miljoner euro för kärnsäkerhet under perioden 1992–2006, det vill säga cirka 84 miljoner euro per år. Under denna period förbättrades säkerhetssituationen i Tacis geografiska område gradvis, framför allt genom den permanenta stängningen i Litauen och Ukraina av reaktorer av samma typ som den i Tjernobyl som härstammade från Sovjettiden, samt genom program för omfattande uppgraderingar av andra modeller. Detta gjorde det möjligt för kommissionen att gradvis minska storleken på de efterföljande samarbetsprogrammen till 300 miljoner euro under perioden 2021–2027 (till cirka 43 miljoner euro per år) och samtidigt utvidga det geografiska tillämpningsområdet, som nu är världsomspännande. I [figur 2](#) ges en översikt över EU:s stöd till internationell kärnsäkerhet i form av bidrag.

Figur 2 | Utveckling av EU-bidrag till internationellt kärnsäkerhetssamarbete inom ramen för Tacis-instrumentet och instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete (i miljoner euro)

Anmärkning: För perioden 2014–2020 kompletterades det ursprungliga anslaget inom ramen för instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete (225 miljoner euro) med ytterligare 70 miljoner euro för att finansiera ett bidrag till fonden för inkapslning av Tjernobylnreaktorn (**ruta 2**).

Källa: Europeiska kommissionen.

- 06** Senare händelser, såsom olyckan i Fukushima 2011 och Rysslands anfallskrig mot Ukraina sedan 2022, har uppdagat nya risker och, tillsammans med framväxten av ny teknik såsom små modulära reaktorer, resulterat i ytterligare förändringar av kärnsäkerhetslandskapet.

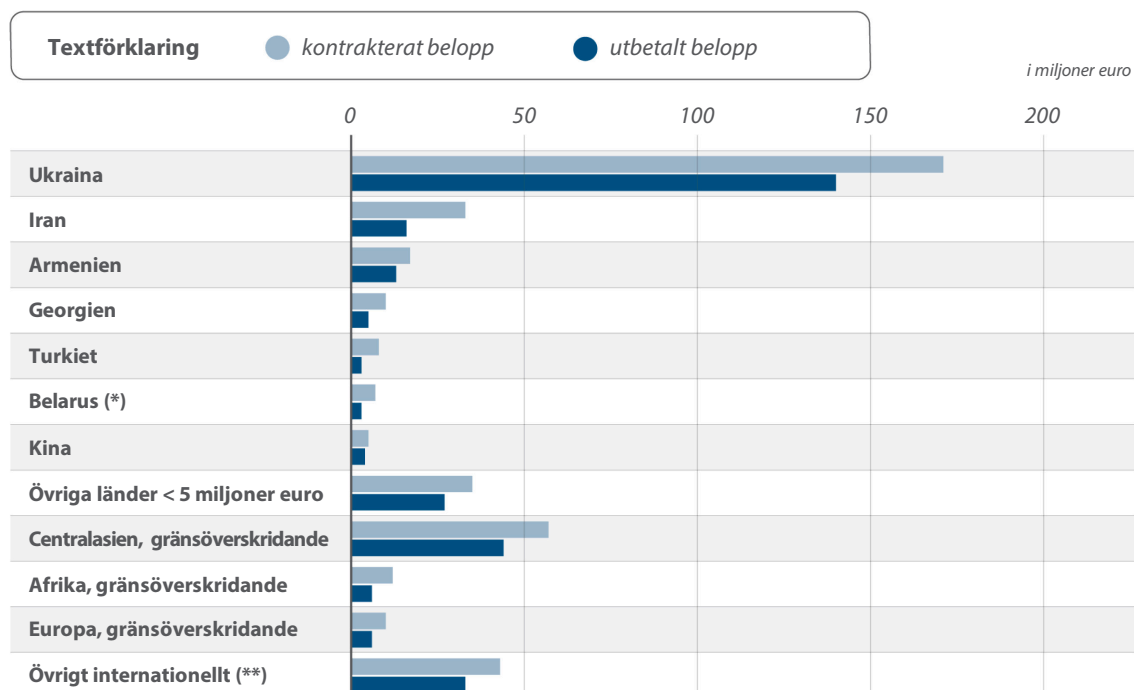
De nuvarande finansieringsinstrumenten för internationellt kärnsäkerhetssamarbete

- 07** Genom [rådets förordning \(Euratom\) 2021/948](#) inrättades det europeiska instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete, med en budget på 300 miljoner euro för perioden 2021–2027. Detta är en fortsättning på det tidigare [instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete 2014–2020](#), och det nya instrumentet har samma mål som det föregående, nämligen följande:
- Främjande av en verkningsfull kärnsäkerhets- och strålskyddskultur, genomförande av de striktaste normerna i fråga om kärnsäkerhet och strålskydd, liksom kontinuerlig förbättring av kärnsäkerheten.
  - Ansvarsfull och säker hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall samt avveckling och sanering av före detta kärntechniska anläggningar och förläggingsplatser.
  - Inrättande av effektiv och verkningsfull kärnämneskontroll i tredjeländer.
- 08** Även om det EU-finansierade stödet ofta tillhandahålls med hjälp av uppdragstagare är de slutliga mottagarna av samarbetsåtgärder tillsynsmyndigheter i partnerländerna, nationella myndigheter med ansvar för hantering av radioaktivt avfall eller intressenter i ett [redovisnings- och kontrollsystem för kärnämnen](#). Även verksamhetsutövare vid kärnkraftverk kan vara mottagare av EU-finansierade samarbetsåtgärder, men endast i de undantagsfall som beskrivs i förordningen om instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete⁸.
- 09** Det geografiska tillämpningsområdet för instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete är globalt. Däremot prioriteras [kandidatländerna för EU-anslutning](#) och de länder som omfattas av den [europeiska grannskapspolitiken](#). Ukraina har varit instrumentets huvudfokus och har tilldelats cirka 170 miljoner euro eller 42 % av alla kontrakterade belopp under perioden 2014–2024 (se [figur 3](#)).

---

⁸ Punkt 1 b i bilagan till [2014 års förordning om instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete](#); artikel 13 i [2021 års förordning om instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete](#).

Figur 3 | Kontrakterade och utbetalade belopp per geografiskt tillämpningsområde inom ramen för instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete för perioden 2014–2024 (i miljoner euro)

Anmärkning: (*) Samarbetet med Belarus via instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete avslutades efter Rysslands invasion av Ukraina 2022. (**) "Övrigt internationellt" avser kontrakt som omfattar kärnsäkerhetsåtgärder utan något särskilt geografiskt tillämpningsområde.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av kontraktsuppgifter från kommissionen per juli 2025.

- 10** Dessutom ingicks 2013 ett lånefacilitetsavtal mellan Euratom och Energoatom, ett statligt företag som ansvarar för driften av kärnkraftverk i Ukraina, på grundval av [rådets beslut från 1977](#) om befogenheter för kommissionen att utfärda Euratomlån i syfte att bidra till finansieringen av kärnkraftverk. Mellan 2017 och 2021 betalade kommissionen ut totalt 300 miljoner euro till låntagaren på Euratoms vägnar i syfte att förbättra kärnkraftverkens säkerhet. Återbetalningen av detta lån ska påbörjas 2027. Detta lån finansieras genom medel från instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete.

Roller och ansvarsområden

- 11** Olika EU-tjänster och avdelningar inom kommissionen bidrar till det internationella kärnsäkerhetssamarbetet. GD Internationella partnerskap har den mest framträdande rollen och leder den årliga planeringen och den dagliga förvaltningen av instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete – i samordning med generaldirektoratet för utvidgning och det östra grannskapet och generaldirektoratet för Mellanöstern, Nordafrika och gulfstaterna avseende åtgärder inom deras respektive geografiska områden samt med tekniskt stöd från det gemensamma forskningscentrumet. Det fleråriga vägledande programmet för instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete leds av utrikestjänsten, med stöd av kommissionen, i samråd med partnerländer eller partnerregioner samt företrädare för [europeiska högnivågruppen för kärnsäkerhet och avfallshantering](#) (Ensreg). Både det fleråriga vägledande programmet och de årliga handlingsplanerna [granskas](#) av företrädare för medlemsstaterna i kommittén för instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete. Genomförandet av instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete kan skötas direkt av GD Internationella partnerskap eller indirekt av genomförandepartner som anförtrotts denna roll genom överenskommelser om medverkan (t.ex. [EBRD](#), [IAEA](#) och [det vetenskapliga och tekniska centrumet i Ukraina](#)), med avseende på genomförandet av specifika åtgärder.
- 12** Utöver instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete inrättades och genomfördes Euratomlånet till Ukraina ursprungligen av kommissionens generaldirektorat för ekonomiska och finansiella frågor. Genom ett beslut av kommissionen från 2020⁹ bemyndigades dock generaldirektoratet för budget att vara den ledande tjänsten med ansvar för in- och utlåningstransaktioner som genomförs för Euratoms räkning och därmed för tillsynen av det lånet.
- 13** Kommissionens generaldirektorat för energi (GD Energi) har ingen ledande roll i förvaltningen av EU:s finansieringsinstrument för internationellt kärnsäkerhetssamarbete, men GD Energi samordnar genomförandet av Euratomfördraget, stöder GD Internationella partnerskaps årliga planering av instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete och ingår bilaterala avtal med partnerländer. Dessa avtal omfattar bland annat frivilliga stresstester i kärnkraftverk, vilka underlättas av GD Energi, genomförs med stöd av Ensreg samt är berättigade till finansiering från instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete.

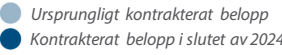

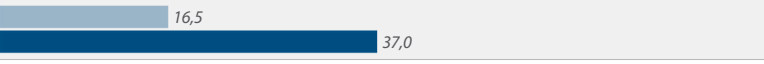

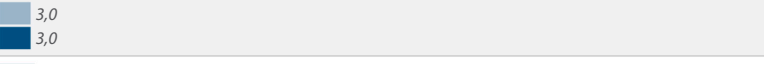

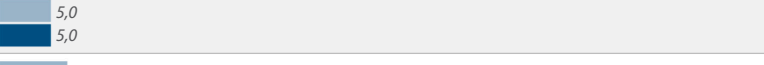

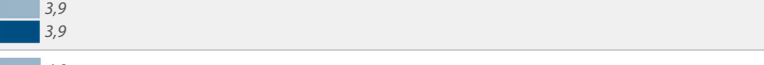

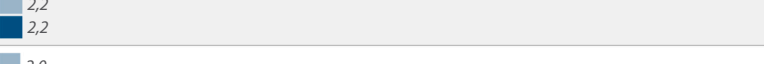

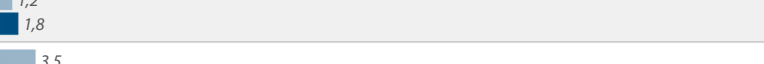

⁹ C(2020) 796.

Revisionens omfattning och inriktning

- 14** Kärnenergi står högt upp på den offentliga och politiska dagordningen, antingen för att den erbjuder en koldioxidsnål lösning på den ökande globala energiefterfrågan, eller på grund av säkerhetsfarhågor som utlösts av tidigare olyckor och, mer nyligen, av Rysslands anfallskrig mot Ukraina. [Rådet upprepade nyligen](#) behovet av att fortsätta att stödja de högsta standarderna för kärnsäkerhet, miljö och öppenhet regionalt, i omedelbar närhet till EU:s gränser och globalt.
- 15** Revisionsrätten har tidigare utfört ett betydande revisionsarbete på det kärntekniska området, med fokus på [kärnsäkerhet](#) och [avveckling av reaktorer](#) i EU:s medlemsstater. Inom ramen för denna revision undersökte vi huruvida kommissionen har bidragit till att förbättra kärnsäkerheten i länder utanför EU på ett ändamålsenligt sätt. Närmare bestämt bedömde vi huruvida
- kommissionen tillsammans med utrikestjänsten har utformat och upprättat en övergripande strategisk ram för EU:s internationella samarbete på kärnsäkerhetsområdet,
  - kommissionen på ett korrekt sätt har motiverat fördelningen av EU:s ekonomiska stöd till åtgärder inom ramen för instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete samt utbetalningen av Euratomlånet,
  - EU-finansierade kärnsäkerhetsåtgärder har levererat output i tid och inom budgeten samt gett påtagliga och hållbara resultat,
  - kommissionen har inrättat ett robust övervakningssystem för att följa genomförandet av åtgärder inom ramen för instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete och deras inverkan.
- 16** Revisionen omfattade utgifter inom ramen för instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete som kontrakterats under perioderna 2014–2020 och 2021–2024. Vårt urval av 14 kontrakt från ovannämnda perioder baserades på väsentlighet, men hänsyn togs även till syftet att uppnå variation med avseende på förvaltningsformer, åtgärdsområden (i samband med tillhandahållande av expertis samt leverans av säkerhetsrelaterad utrustning och infrastrukturarbeten och saneringsarbeten), genomförandestatus och geografiska områden. Förteckningen över utvalda kontrakt som omfattar åtgärder i Armenien, Centralasien, Iran och Ukraina finns i [bilaga II](#). Revisionen omfattade också det enda Euratomlån som för närvarande är utestående, nämligen det till Ukraina (se punkt [10](#)). Revisionen omfattade inte EU:s utgifter som främst rör nukleärt fysiskt skydd, eftersom brottsliga eller avsiktliga handlingar medför en separat kategori av risker och kontrollramar samt separata EU-finansieringsinstrument.

- 17** Vi analyserade kommissionens och utrike tjänstens dokument om inrättandet av instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete och Euratomlånefaciliteten samt dokumentation inom ramen för de kontrakt som ingick i urvalet. Vi intervjuade personal från kommissionen och utrike tjänsten som deltar i programplaneringen och förvaltningen av instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete och Euratomlånefaciliteten, samt ett urval av genomförandepartner, nationella myndigheter och stödmottagare. Vi gjorde skrivbordsgranskningar av dokumentation inom ramen för alla de kontrakt som ingick i urvalet, kompletterat med besök på plats i partnerländer då stödet från instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete gällde fysiska arbeten: Armenien och Uzbekistan. På grund av Rysslands pågående anfallskrig mot Ukraina ersatte vi vårt planerade besök till åtgärdsområden i Ukraina med videokonferenser med viktiga intressenter.
- 18** Vår [revisionsmetod](#) uppfyller de internationella revisionsstandarder som utfärdats av [Internationella organisationen för högre revisionsorgan \(Intosai\)](#).

Bilaga II – Förteckning över utvalda kontrakt

	Kontraktstyp	Den huvudsakliga verksamhetens karaktär	Geografiskt tillämpningsområde	FBR		(i miljoner euro)
1	Överenskommelse om medverkan	Infrastrukturarbeten	Ukraina	2014–2020		
2	Överenskommelse om medverkan	Infrastrukturarbeten	Ukraina	2014–2020		
3	Överenskommelse om medverkan	Saneringsarbeten	Centralasien: Kirgizistan, Tadzjikistan, Uzbekistan	2014–2020		
4	Överenskommelse om medverkan	Saneringsarbeten	Centralasien: Kirgizistan, Tadzjikistan, Uzbekistan	2021–2027		
5	Överenskommelse om medverkan	Saneringsarbeten	Centralasien: Kirgizistan, Tadzjikistan, Uzbekistan	2014–2020		
6	Överenskommelse om medverkan	Utrustning och övervakning	Ukraina	2021–2027		
7	Överenskommelse om medverkan	Utrustning	Iran	2014–2020		
8	Varukontrakt	Utrustning	Iran	2014–2020		
9	Tjänstekontrakt	Konsulttjänster	Iran	2014–2020		
10	Tjänstekontrakt	Konsulttjänster	Armenien	2014–2020		
11	Tjänstekontrakt	Konsulttjänster	Armenien	2014–2020		
12	Tjänstekontrakt	Konsulttjänster	Armenien	2021–2027		
13	Tjänstekontrakt	Konsulttjänster	Armenien	2014–2020		
14	Överenskommelse om medverkan	Saneringsarbeten	Ukraina	2014–2020		

Källa: Revisionsrätten, på grundval av kontraktsdata inom ramen för instrumentet för internationellt kärnsäkerhetssamarbete som tillhandahållits av kommissionen, hämtade den 10 juli 2025.

Förkortningar

Förkortning	Definition/förklaring
COP	Förenta nationernas partskonferens
EBRD	Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling
Echo	generaldirektoratet för europeiskt civilskydd och humanitära biståndsåtgärder
Ensreg	europiska högnivågruppen för kärnsäkerhet och avfallshantering
GD Forskning och innovation	generaldirektoratet för forskning och innovation
GD Mellanöstern, Nordafrika och gulfstaterna	generaldirektoratet för Mellanöstern, Nordafrika och gulfstaterna
GD Utvidgning och det östra grannskapet	generaldirektoratet för utvidgning och det östra grannskapet
GD Internationella partnerskap	generaldirektoratet för internationella partnerskap
IAEA	Internationella atomenergiorganet
instrument för internationellt kärnsäkerhetssamarbete	instrument för internationellt kärnsäkerhetssamarbete (inrättat genom rådets förordning (Euratom) nr 237/2014 eller rådets förordning (Euratom) 2021/948, beroende på vad som är tillämpligt)
JCPOA	gemensam övergripande handlingsplan
kontot	kontot för miljösanering för Centralasien
Tacis	gemenskapsprogrammet för stöd till de nya oberoende staterna och Mongoliet
utrikestjänsten	Europeiska utrikestjänsten

Ordförklaringar

Term	Definition/förklaring
avgiftsbaserade kontrakt	Kontraktssammanslagning där tjänster betalas på grundval av faktiskt arbetad tid.
betalningsinställelse	Underlåtenhet att uppfylla en skyldighet, såsom att återbetala ett lån i enlighet med kontraktsvillkoren.
bidrag	Stöd från EU:s budget för de kostnader som en stödmottagare faktiskt ådragit sig för ett stödberättigande projekt eller program och som vanligtvis är icke återbetalningspliktigt.
delmål	Etappmål på vägen mot ett specifikt mål som ska uppnås vid en tidpunkt som fastställts på förhand.
effektivitet	Det bästa förhållandet mellan de resurser som används, de verksamheter som bedrivs och de mål som uppnås.
Europeiska utrikestjänsten	EU:s diplomattjänst med ansvar för utrikes- och säkerhetspolitik.
G7-gruppen	G7-gruppen är en informell grupp bestående av sju länder (Frankrike, Förenade kungariket, Förenta staterna, Italien, Japan, Kanada och Tyskland) och EU. Dess medlemmar träffas årligen vid G7-toppmötet för att diskutera globala ekonomiska och geopolitiska frågor.
genomförbarhetsstudie	Bedömning av om en föreslagen metod, plan eller arbetsinsats är möjlig eller rimlig.
hållbarhet	EU-finansieringens förmåga att säkerställa fortsatta effekter även efter det att finansieringen har avslutats.
indikator	Information som används för att mäta eller bedöma en prestationsaspekt.
indirekt förvaltning	Metod för genomförande av EU:s budget där kommissionen överlåter genomförandeuppgifter till andra enheter (t.ex. länder utanför EU och internationella organisationer).
inverkan	De vidare långsiktiga konsekvenserna av ett avslutat projekt eller program, såsom socioekonomiska fördelar för befolkningen som helhet.
kontot för miljösanering för Centralasien	Fond med flera givare som förvaltas av Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD) för att hantera miljö- och hälsorisker som orsakas av giftigt och radioaktivt restavfall från Sovjettidens urangruvor i Centralasien.
output	Det som produceras eller uppnås genom ett projekt, till exempel en utbildningskurs som hålls eller en väg som byggs.
prestation	Ett mått på hur väl EU-finansierade åtgärder, projekt eller program har uppfyllt sina mål och ger valuta för pengarna.
program	Det verktyg genom vilket specifika EU-politiska mål uppnås, i allmänhet genom medfinansierade projekt.

---

resultat	Den omedelbara effekten av ett projekt eller program sedan det avslutats, till exempel förbättrad anställbarhet för kursdeltagare eller förbättrad tillgänglighet efter uppförandet av en ny väg.
sanering	Alla åtgärder som kan vidtas för att minska strålningsexponeringen till följd av befintlig kontaminering av landområden genom åtgärder som riktas mot själva kontamineringen (källan) eller mot exponeringsvägarna för människor.
små modulära reaktorer	Små modulära reaktorer är avancerade kärnreaktorer med en kapacitet på upp till 300 megawatt el per enhet, vilket är ungefär en tredjedel av produktionskapaciteten hos traditionella kärnkraftsreaktorer.
stödmottagare	En fysisk eller juridisk person som får ett bidrag eller lån från EU:s budget för att genomföra ett projekt eller program.
sund ekonomisk förvaltning	Förvaltning av resurser i överensstämmelse med principerna om sparsamhet, effektivitet och ändamålsenlighet.
utfall	En omedelbar eller mer långsiktig, avsedd eller oavsiktlig, förändring till följd av ett projekt, såsom fördelarna med bättre utbildad arbetskraft.
ändamålsenlighet	Den omfattning i vilken eftersträlvade mål uppnås genom de verksamheter som bedrivs.
överenskommelse om medverkan	En överenskommelse mellan kommissionen och en organisation som genomför åtgärder inom ramen för indirekt förvaltning och som har visat prov på en förmåga att förvalta medel som är i paritet med kommissionens förmåga.
övervakning	Systematisk observation och kontroll av framsteg, bland annat med hjälp av indikatorer, mot uppfyllandet av ett mål.

Kommissionens och Europeiska utrike tjänstens svar

<https://www.eca.europa.eu/sv/publications/SR-2026-08>

Tidslinje

<https://www.eca.europa.eu/sv/publications/SR-2026-08>

Vi som arbetat med revisionen

I våra särskilda rapporter redovisar vi resultatet av våra revisioner av EU:s politik och program eller av förvaltningsteman som är kopplade till specifika budgetområden. För att uppnå så stor effekt som möjligt väljer vi ut och utformar granskningsuppgifterna med hänsyn till riskerna när det gäller prestation eller regelefterlevnad, storleken på de aktuella intäkterna eller kostnaderna, framtida utveckling och politiskt intresse och allmänintresse.

Denna effektivitetsrevision utfördes av revisionsrättens avdelning III yttre åtgärder, säkerhet och rättvisa, där ledamoten Bettina Jakobsen är ordförande. Revisionen leddes av ledamoten Marek Opioła med stöd från hans kansli och granskningsteamet. Andra avdelningar inom revisionsrätten gav språkligt och grafiskt stöd.

UPPHOVSRÄTT

© Europeiska unionen, 2026

Europeiska revisionsrättens policy för vidareutnyttjande av handlingar fastställs i [Europeiska revisionsrättens beslut nr 6-2019](#) om öppen datapolitik och vidareutnyttjande av handlingar.

Om inget annat anges (t.ex. i enskilda meddelanden om upphovsrätt) omfattas revisionsrättens innehåll som ägs av EU av den [internationella licensen Creative Commons Erkännande 4.0 Internationell \(CC BY 4.0\)](#). Det innebär att det är tillåtet att återanvända innehållet under förutsättning att ursprunget anges korrekt och att det framgår om ändringar har gjorts. Om du återanvänder revisionsrättens innehåll får du inte förvanska den ursprungliga innebörden eller det ursprungliga budskapet. Revisionsrätten ansvarar inte för eventuella konsekvenser av återanvändningen.

När enskilda privatpersoner kan identifieras i ett specifikt sammanhang, exempelvis på bilder av revisionsrättens personal, eller om verk av tredje part används, måste ytterligare tillstånd inhämtas.

Om ett sådant tillstånd beviljas upphävs och ersätts det allmänna godkännande som nämns ovan, och eventuella begränsningar av materialets användning måste tydligt anges.

Tillstånd för användning eller mångfaldigande av innehåll som inte ägs av EU kan behöva sökas direkt från upphovsrättsinnehavarna.

Omslagsfoto: © Fotokon – stock.adobe.com.

Bilderna 1 och 2: © Det armeniska kärnkraftverket. Med ensamrätt.

Bilderna 3 och 6: © Tjernobyls kärnkraftverk. Med ensamrätt.

Bild 4: © State Scientific and Technical Center for Nuclear and Radiation Safety (SSTC NRS). Med ensamrätt.

Programvara eller handlingar som omfattas av industriell äganderätt, till exempel med avseende på patent, varumärken, registrerade formgivningar, logotyper och namn, omfattas inte av revisionsrättens policy för vidareutnyttjande.

EU-institutionernas webbplatser inom domänen europa.eu innehåller länkar till webbplatser utanför den domänen. Eftersom revisionsrätten inte har någon kontroll över dem uppmanas du att ta reda på vilken integritets- och upphovsrättspolicy de tillämpar.

Användning av revisionsrättens logotyp

Revisionsrättens logotyp får inte användas utan revisionsrättens förhandsgodkännande.

HTML	ISBN 978-92-849-6621-9	ISSN 1977-5830	doi:10.2865/3080655	QJ-01-26-003-SV-Q
PDF	ISBN 978-92-849-6622-6	ISSN 1977-5830	doi:10.2865/9341170	QJ-01-26-003-SV-N

SÅ HÄNVISAR DU

Europeiska revisionsrätten, [Särskild rapport 08/2026](#) *Internationellt kärnsäkerhetssamarbete – Kommissionen fortsätter att vara en viktig global aktör, men saknar en övergripande strategi och en robust övervakning*, Europeiska unionens publikationsbyrå, 2026.

Vi har undersökt huruvida kommissionen, tillsammans med Europeiska utrikestjänsten, har bidragit till att förbättra kärnsäkerheten i länder utanför EU på ett ändamålsenligt sätt. Sammantaget drar vi slutsatsen att kommissionen fortfarande är en viktig aktör i det internationella kärnsäkerhetssamarbetet genom att ha bidragit till en rad olika åtgärder, inklusive omfattande och komplexa åtgärder. Man uppnådde dock ofta resultat senare och ibland till en högre kostnad än vad som ursprungligen planerats. I vissa fall är långsiktig hållbarhet fortfarande en stor utmaning. Kommissionens ändamålsenlighet hämmas också av avsaknaden av en övergripande och aktuell strategi och en välgrundad prioritering av förslag samt av brister i övervakningen av de finansierade åtgärderna. Vi lägger fram rekommendationer för att åtgärda dessa brister.

Revisionsrättens särskilda rapport i enlighet med artikel 287.4 andra stycket i EUF-fördraget.

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Europeiska unionens
publikationsbyrå

EUROPEISKA REVISIONSRÄTTEN
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBURG

Tfn +352 4398-1

Frågor: eca.europa.eu/sv/contact
Webbplats: eca.europa.eu
Sociala medier: @EUauditors